

Рівненська організація Національної спілки
письменників України

МАЙДАН. ВІЙНА

Збірник

Видавництво
“Волинські обереги”

2014

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6
М 14

Книга видана за сприяння
Рівненської обласної громадської організації
“Правий Сектор“
(керівник Роман Коваль)

Упорядник
Лідія Рибенко
Художник
Юрій Журавель

М 14 **Майдан. Війна.** Збірник / Упор. Л. Рибенко. – Рівне :
Волинські обереги, 2014. – 118 с.

ISBN 978-966-416-348-1

До збірника увійшли поетичні, прозові, публіцистичні твори письменників, чиє гаряче серце і натхненне слово камертонно відгукнулися на українську Революцію Гідності з її вольтовою напругою боротьби, з жертвним самозреченням Героїв, які, не шкодуючи життя, піднялися на захист свободи і демократичних цінностей. Представлений художній доробок ляже ще однією цеглиною у величний постамент всенародної пам'яті про відважних борців Майдану, про мужніх українських воїнів, які захищають нашу незалежність на східних рубежах.

Книга розрахована на широке коло читачів.

УДК 821.161.2
ББК 84(4Укр)6

*Лідія РИБЕНКО,
м. Рівне*

КРИВАВІ ПОЛОГИ УКРАЇНИ-РУСИ

Те, що відбулося на Майдані, котрий, наче бікфордів шнур, спалахнув наприкінці 2013 року, а вибух оглушливої сили прогримів згодом аж на Донбасі, осмислюється ще не всіма вповні – людське мислення надто інертне, потрібен час, щоби дати адекватну оцінку усім макабричним подіям від ночі побиття студентів і донині. Тож ми лише дивуємося – як? Так зненацька і такий масовий порив мільйонів, якого ніби ніщо й не віщувало? Звісно, в Україні завжди були патріоти, готові ціною життя відстоювати її незалежність, але ж основна маса українців, здавалося, була надто інертною, байдужою й відстороненою від революційних поривів.

Хіба що Помаранчева революція – небачене явище в історії людства, що здивувало й ошелешило його – не в'язалася з усталеним образом пересічного українця, чия хата скраю. Між тим, це була демонстрація потенціалу українського народу, і мислячі люди вже тоді розуміли, що така потуга нації не може просто так розчинитись у «розчаруванні», що про нього з радісною мстивістю як про доконаний факт заявляли анти-помаранчеві.

Тож коли терпіння суспільства, тероризованого авторитаризмом і кривдами, дійшло до критичної межі, стався вибух – потенційна енергія

трансформувалася в кінетичну. Кадри з Майдану потрясли планету, вони не сходили з чільних позицій у світових мас-медіа упродовж місяців; апогеєм стало «сафарі» – відстріл лицарів, озброєних дерев'яними щитами, котрі відійшли в небеса, сформувавши Небесну сотню. І ця пречиста жертва дарувала перемогу – безсумнівну, хоча після того був Крим, а тепер, коли пишуться ці рядки, триває Майдан на Донбасі...

Але вислід кривавиці сумнівів не викликає – хоча б тому, що це не просто такі собі людські грища, – з Божої волі на Землі народжується нова держава, а пологів, на жаль, без крові не буває... Хоча правильніше мовити – відроджується, адже йдеться про реінкарнацію могутньої Русі.

Тієї Русі, тіло якої, тобто земля, прийняла на себе удар дикої орди, зупинивши й не пустивши татаро-монголів далі в Європу, почому її, знекровлену і сплюндровану, упродовж віків терзали вже інші зайти. А проте душі її нікому вбити не вдалося, вона вижила у піснях, у мові та звичаях корінного народу і при найпершій нагоді намагалася вивільнитися від пут. І сьогодні на наших очах вона випростовується на увесь зріст, виконуючи свою історичну місію. І дедалі очевиднішим стає те, що місія ця полягає не лише у відродженні держави, але й у творенні держави нового типу – унікальної, бо йдеться про державу громадянського суспільства, саме таку, про яку лише мріють а навіть найрозвиненіші країни.

Це почало оприявнюватися вже на самих початках Майдану, коли із здивуванням,

нерозумінням і навіть обуренням партійці й політики відчули себе зайвими, бо були обійдені – власне, ким? – поіменно вказати було неможливо, але назву воно має – Громада, а відомо, що Громада – Великий Чоловік. І цей Великий Чоловік почав творити дива самоорганізації, ідеї з'являлись, наче падали з неба, їх реалізація вражала злагодженістю. Існує ще одне пояснення феномену – в результаті мислячої й духовної енергії мільйонів зродився Егрегор Майдану. Зрештою, можна й не вдаватися до термінів окультних наук – суть та сама: над Майданом постав дух народу – древнього й водночас молодого, позаяк тривалий час у його вени вливалася свіжа кров тих, хто опинився на нашій землі й закоринився в ній. Саме це молоде вино зараз прориває старі міхи, цебто совкову бюрократичну машину, і потужним струменем вливається у нові, творені народом, формуючи демократичне суспільство нового типу.

І якби ж то не сусід – як виявилось, найлютіший воріженько наш, то де б ми уже після київського Майдану були!.. Але ж – вороги також неспроста даються, завдяки їм загартовуються. І, можливо, українцям судилося перейти ще й це вогненне горнило, щоб у ньому переплавилась і злитувалась потужна нація. І знову вже тут, на південно-східних плацдармах-блокпостах (співчуваючи мешканцям Донбасу, без докору, єдинозаради справедливості, відзначимо – Майдан, якого вони не зрозуміли і в кращому випадку уникали, таки прийшов до них, і він стократ

кривавіший, аніж у Києві, а якби не зневажили й підтримали Революцію Гідності, певно, що події розвивалися б по-іншому...) пересвідчуємося – у нас і справді уже є громадянське суспільство. Доказ – загони добровольців і волонтери. Так само, як політики кілька місяців тому наздоганяли Громаду в Києві, так нині державні служби далеко позаду громадських активістів у справі підтримки українських вояків і порятунку мирного населення.

І нікому, як тільки Громаді, підняти нашу червону калину, нашу Україну-Русь. Хтозна, може, колись поспільство й підтримає ідею, вже не раз висловлювану – повернути хоча б через дефіс нашу древню, підло украдену назву, – бо ми ж таки нащадки русичів!..

Пригадуються слова Тараса Шевченка, зафіксовані ним у повісті «Прогулянка з задоволенням і не без моралі»:

«Від берегів тихого Дону до крем'янистих берегів швидкоплинного Дністра – один ґрунт землі, одна мова, один побут, одна фізіономія народу; навіть і пісні одні і ті ж. Як однієї матері діти».

Тільки от – чому «як»? Адже справді – однієї матері діти! Матері на ймення Русь...

*Степан БАБІЙ,
м. Рівне*

СЛАВА ТОБІ

*Володимирові РИБАКУ,
депутатові Горлівської
міської ради*

Брате, друже під гордим прапором,
як під синьо-жовтим вітрилом –
ти піднісся над гребінь чорної
хвилі жорстокості...
Мучениче України, ти впав у високому
ряду Перших,
впав перед тисячами, що готові
загинути за Батьківщину.
Загинув жахливою мученицькою смертю,
як і мої земляки Андрей із Андрушою
у далекому 44-му від тортур ненависників,
катів мого і твого народу.
Російськомовний гарний і дужий
молодий українцю, що полетів
за небесною сотнею
в наше рідне голубе небо.
Слава Тобі!

* * *

На вислів: «зшивати Україну»

Крають землю Донбасу, кров'ю
 братньою мічену,
Розтинають кордоном – лісосмугою,
 річкою.
...Доведеться зшивати кулеметною
 стрічкою.

* * *

Каїне... Каїне, прозваний старшим братом,
Ще й самоназваний «великорос»,
Авеля звав «малоросом» і став йому катом,
Мучив понад триста років... І ось
Світ весь у розпачі і захлинувсь від полемік:
Ниций, покараний Богом, плюгавий пігмей
Вивів армаду на древнє достойніше плем'я,
проклятий будеш і жодна земля не прийме.

БЕРКУТАМ

Кати – онуки, посліди від еНКаВеДе,
Бандити, бевзі з Криму і Донбасу,
Московії, комунії заразо,
Чому до Києва дорога вас веде? –
У цей благословенний Богом світ
У слові Первозванного Андрія...
Щоб знов душити споконвічну мрію,
Знов катувати український цвіт?
Вбивати нашу силу і красу

І нищити, як ваші предки, знову
Наш гордий дух і вічну нашу мову,
І смерті знов заносити косу:
Вербицький... Впали Сенік (де Булатов?),
Вірменин, українець, білорус...
Виблискує шолом над кожним катом
(Віднині кожен в злочині погруз).
Возносить руки в небеса Оранта,
Старий Дніпро сурмить, закутий в лід,
Гуде Майдан і геть дрібніє «Анти...»,
Встає народ і крушить моноліт.

25.01.2014 р.

* * *

Налетіли круки... На розбій – ватаги,
Лопотять на вітрі чужинецькі стяги.
Славно в Україні: всюди – «Слава!», «Слава!»,
І тріщить, як бочка, німецька держава.
Як ви, президенти наші недолугі,
Дожились: ховають трупів лісосмуги.
Налетіли круки. На розбій – ватаги,
Лопотять на вітрі чужинецькі стяги.
Вороння донбаське на майдани гадить,
З чорних сміттєзвалищ піднеслась ця зрада.
Скільки ще на землю кров пролеться чиста?..
Має ж спалахнути ненависть вогниста,
Щоби спопелити зради чорні крила?!
Щоб і Матір Божа землю цю покрила.

09.05.2014 р.

Олександр БЕРЕСТЯНИЙ,
м. Рівне

КОЛЮТЬ БЕЗЖАЛЬНО БАГНЕТИ

Колють безжально багнети,
Злочинний мандячать наказ.
Злочинці сидять в кабінетах,
В межигір'ях створивши Прованс.
В історію кануть безславно
Ці янекокернесКРОВлевські.
Героям загиблим – Слава!
І вічний спокій в піднебесній.
В свідомості сталися зміни,
Як сльози в морозну негоду
Вірмен, білорус, українець
Віддали життя за Свободу.

ВІД СВЯТОГО ЛУКИ

День напнувся небом напруженим.
Київ, січень, майдан на віки.
Не осуджуй, не будеш осудженим, –
Заповіт від святого Луки.
Вбиті кулями світяться мертві –
Іконописні лики святих.
Президент, типу, молиться в церкві,
Весь в добротному, пещений, сит.
У байдужому погляді зверхність
І прихована впертістю злість.

Він, по суті, давно уже мертвий,
Просто в часі є шлях гальмівний.
Божий суд розпочато вже нині,
Всіх чекає Іуд поіменно.
В День Соборності, Україно,
У жалобі твої знамена.

ВІЧНІСТЬ

У скорботі рівняни, у горі.
У сльозах Україна-мати.
Олександр, Валерій, Георгій, –
Хто посмів Вас, рідненькі, вбивати!
Сатана в двадцять першій столітті
Віктор Фе, безумовно, що фе...
Зек, що був президентом, – жахіття,
Ти отримаєш, падло, за все!
Олександр, Валерій, Георгій...
Ваші душі уже в небесах.
На Соборній під дзвони церковні,
Вас, рідненькі, несли на руках.
Душу й тіло Ви дійсно поклали
На землі, на своїй споконвічній,
За СВОБОДУ... ГЕРОЯМ – СЛАВА!
І освячена пам'яттю вічність.

НЕБЕСНА СОТНЯ

У гідності людської є межа
І віра в справедливість неодмінна.
Нам сам Тарас Шевченко у віршах
Заповідав любити Україну.
Лежав хлопчина, снайпером убитий,
І побратими сльози не ховали,
Блакитно-жовтим прапором прикритий,
Святий і світлий, безневинний Авель.

Приспів:

Герої не вмирають, герої не вмирають.
Всіх поіменно викликає сотник.
Герої не вмирають, герої не вмирають.
Як вища совість є Небесна сотня.
Герої не вмирають, герої не вмирають.
Святий Петро відкрив до раю двері.
Герої не вмирають, герої не вмирають,
Живуть в серцях, у назвах вулиць, скверів.

Хто право дав вбивати Вас, рідненькі,
В жорстокій боротьбі добра і зла?
І плаче Україна, наче ненька,
Що вберегти не встигла, не змогла.
Ви душу й тіло за всіх нас поклали,
За матерів, дітей осиротілих.
Вас у церквах мільйони відспівали, –
Небесну сотню гордих і сміливих.

ПЛЮС-МІНУС

Мусолить час мусовий примус
В собі копатися полярно,
Шукати плюс, знайшовши мінус,
Час витрачаючи бездарно.
Плюс-мінус: живлення наївність
Включає будь-що у «меню»:
Її величності Правдивість,
Її нікчемності Брехню.
Плюс-мінус і характер, звісно,
Має підступне НБУ
Її розбурханості Пісню,
Її крикливості Ганьбу.
Плюс-мінус і немає тайни,
Сто літ самотності, як правило,
Її злочинності у Каїна,
Її покірності у Авеля.
Плюс-мінус Габріеля Маркеса...
Час не минає, йде по колу...
Магічний реалізм Сервантеса
І Вінграновського Миколи.
Плюс-мінус: чи то вродить вишенька?
Рясно вродив... патріотизм.
Втік презик – президент по нишпорках,
І віродився героїзм.
І у трагічності востанне
Мольба до Бога і до совісті.
І віродився дух єднання
Національної свідомості.

*Галина ГНАТЮК,
м. Радивилів*

МАЙДАН

1. Поклик

Студять вітри
Україну – від Сяну до Дону,
Хвилею гупає
Києву в груди Дніпро...
Може, то предки
Розгойдують праведні дзвони,
Кличучи всіх нас
На віче за волю й добро!

Станьмо, народе,
Бо правді під серцем затісно,
Слухаймо, браття,
Шевченкову мову живу!
Є ще ж кому
Воскрешати і думу, і пісню,
Хоч і нема кому
Дати до рук булаву.

Є ще кому
Проказати молитву,
І словом,
Наче свічею,
Здолати нічну непроглядь!
Віруймо, люде!
Господнім знаменням любові
Янголи наші
Пліч-о-пліч із нами стоять...

2. Пожежа

На Майдані знамена
Зчорніли в гарячих димах,
І холодні сніги
Калиново-червоні від крові.
А Михайлівські дзвони
Голосять по вбитих синах
І благають: «Не вбий!»
І кричать: «Схаменіться, братове!»

Бо народ не простить,
І прокляття, гостріше ножа,
На тринадцять колін
Упаде на нащадків
Безвинних,
І навіки проляже
Глибока кривава межа
Між любов'ю й ненавистю
Рідних дітей України.

Я молю вас: не біймось!
Тримаймо міцніш корогви!
Хай не буде між нас
Ні зневаги, ні злості, ні зради!
Богородице Діво
І Господи, благослови
Не схиляти колін
На Майдані,
На всіх барикадах!..

3. Сльоза

Поволеньки приходимо до тями...
Чи не висока плата для прозрінь –
Покутувати юними смертями
Гріхи усіх минулих поколінь?..
Ще хтось боїться випростати спину,
Ще важить час усе на терезах...
Світає.
Сходить сонце України.
Болить.
Отам –
Де родиться сльоза...

*Ніна ДВОРНИЦЬКА,
м. Рівне*

ЛЮТИЙ 2014 р.

...Захлиналися болем,
Захлиналися криком.
Понеслося над полем,
Піднялося над віком,
Рознеслося світами,
Обірвалось струною
І злилось перед нами
СТІНОЮ.
Об стіну – головою!
Тут уже не до співу –
Розривається серце
Від такого надриву,

Що вмирають герої
(Бо такі ж умирають!)
У жорстокім двобої,
Де ось так визначають,
Чия правда правдіша,
Чия мова миліша,
А проблема одна –
СТІНА.
ПРОБИТИ
АБО
НЕ ЖИТИ.
І – хто як
(І у тому є знак):
Чи до першої крові,
Чи до самої смерті,
Хто – з тяжкої любові,
А хто просто упертий,
А невдахи,
Ті взагалі зі страху...
І ніхто не допоможе,
І ніхто не зарадить,
І шукаю – о, Боже! –
Лиш у Тебе розради...
Як з дурного похмілля
Після дикого сну
У тривожнім безсиллі
Всюди
бачу
СТІНУ.

*Неоніла ДИБ'ЯК,
с. Городище Рівненського району
Рівненської області*

УКРАЇНІ

1

Я щемно любила тебе, Україно,
До прощення, сліз, до печалі, до болю,
До відчаю, гніву, отерпло, чаїно
За довготерпіння, за згаяну долю,
За слово чужинське, за черству хлібину,
За небо безбожне, за шлях манівцями,
За чорну золу на суцвіттях калини...
Та враз... наче сонячний промінь серцями...
Освідчуюсь, рідна, до радості, втіхи,
До захвату, щастя, моя Богом дана,
Пишаюсь від того, що супроти лиха
Стоїш непохитно на євромайданах.
З тобою ми сильні! З дороги химери!
Осяяння душ, на любов не убогих.
Злинують угору птахи срібнопері –
То ангели носять твій голос до Бога.

2

Ти поглядом гнівним пропалюєш хмари,
Де висне зеніт, мов ліхтар Діогена.
Супроти у латах зловісні примари.
А в тебе майбутнього поклик у генах.
Майдани розбурхані – бути – не бути.
Над голубом білим розлючені круки.
А холод зі сходу, розгніваний путін

Ладна тобі пута на мислі, на руки.
Михайлівські дзвони голосять тривогу –
Над Києвом линуть, пливуть над світами.
І не заглушити молитву до Бога,
Гримкочучи беркутівськими щитами.
А ти на Грушевського, серед руїни,
Де буря вирує, де гнів колобродить,
Каміння і гільзи, моя Україно,
Збирай і возводь постаменти Свободі!

ДЕНЬ ЗЛУКИ 2014

Владу, що нині сильна й на висоті (котурн),
Молотова мікстура зцілює від диктатур.
Києве, місто злуки, хто з нами поруч – брат.
Б'ється народне серце ритмами барикад.
І синьо-жовтий прапор – наче маяк вгорі.
Стиснув кулак булижник, взятий у пролетарів.
Свій аль-капоне учить нас по-російськи жить...
Не поступися, друже, знову ми на межі.
Бачиш, совок лютує, тягне з собою ниць,
Жирні збираючи крихти біля чужих годівниць.
Ми розправляємо плечі в поступі до перемог,
Хай нас на добре діло благословляє Бог!

НЕБЕСНА СОТНЯ

Дзвони сполохані. Збурене віче.
Топче свободу бандитський каблук.
Кличе майдан, мов на Січ. Гей, до січі!
На барикади! А зброя – цей брук...
Рідна земля, що помножує сили,
Святиться кров'ю в пориві звитяг.
Снайперська куля героя скосила –
Крапкою враз обірвала життя.
...Мамо, не плачте, чекайте з дороги.
Слово молитви печаллю бринить.
Я повернуся у день перемоги, –
Вітром весняним прилину у сни.
Мила, ти смутком не край свого серця,
Спогаду цвіт у душі пронеси.
Голос мій в пісні до тебе озветься
Словом кохання на вічні часи.
Сину, тобі заповім Україну.
З нею майбутнє тобі по плечу.
Зірку з висот, молоду, голубину,
У великоднім вікні засвічу.
Сонце яріє. Мов племін у ватрі.
Ангел Господній стріча на межі.
Сотня Небесна незрушно на варті,
На українським стоїть рубежі.

* * *

Надто тендітна, надто крихка,
Наче барвисте, осяяне диво,
Аж ворухка у Господніх руках –
Куля земна, де ми суші наживо.
Житньою кров'ю аортами днів
Світ цей пульсує-звучить в часопростір.
Мов на мішень, хижо зброю навів
Снайпер кремлівський, настроїв на постріл.
Щит найміцніший з прадавніх часів –
Серце, що землю закриє собою.
Гей, українці, гуртуймося всі!
Слава героям! До бою!

* * *

Дніпро вжахнувся: брат пішов на брата –
На чистий плин донбаська каламуть.
Підпалюють придурки отчу хату,
Орді московській душі продають.
Стоять жінки з облудними очима,
Гукають путіна зятято, що є сил,
Прикрили снайпера кацапського плечима, –
Він землю нашу взяв на свій приціл.
Ошкіривсь обрій, хмарами багрянйй,
Над сонячним простором добропіль.
Болять Україні історичні рани,
І сипле Крим на стигми чорну сіль.
Гуртуймось, браття, нас чекає битва!
Яса небесна осяває стяг.
Для перемоги є у нас молитва
Й серця гарячі, сповнені звитяг.

* * *

Гримить на сході. З «Градами» гроза.
Ховає в листя перший цвіт жоржина.
Тяжкі дощі, мов мамина сльоза.
Щодня з війни чекає мати сина.

– Ти не тривожся, рідна, і не плач, –
Він посилає звіттіля привіти, –
Я знаю, що найбільша із удач –
Вернутися із битви й просто жити.

Та знову бій. Він хижу смерть несе.
І стука в серці істина єдина:
Мета найвища і найвищий сенс –
Неопалима наша Україна.

Донецький степ гірчить у полянах,
Крадеться ворог здичавілим шляхом.
І б'є крилом у мамине вікно
Сполохана грозою дальня птаха.

ВІНШУВАЛЬНА

Україно, тобі моє слово дитинне,
Молитовне і ніжне до щему.
Ясні зорі твої і цілющі глибини.
Твого імені поклик священний
Переносять вітри роздоріжжями світу,
Мовлять словом кобзарської думи.
Постає твоя слава і сонячно світить.
На румовищах битви і глуму
Виростають жита, і від золото-поля
Аж до синього неба натхненно
Розгортається вгору і має на волі
У віках незгасиме знамено.
На прадавній воскреслій землі не ізгої –
Ми – народ, що є духом могутній.
Шляхом предків своїх – мудреців і героїв
Ми рішуче йдемо у майбутнє.
Нам Тарасове слово, мов благословення.
Рястоцвітно лягають дороги.
Лине сивий Дніпро крізь моє сьогодення,
Воз'єднав береги та епохи,
Наче стрічка вінчальна зв'язав воєдино
На любов і на долю багату
Від Полісся до Криму єдину родину.
І нікому нас не подолати!

Юлія КОСТЮКЕВИЧ,

м. Рівне

* * *

Через п'ять тисяч літ ми зустрінемося
На майдані засніжено-білому,
Як колись, по-братерськи обнімемося,
Пригадаємо все, що забули ми.
Ми зустрінемося, і по-іншому
Через п'ять тисяч літ ми повторимо
Всі слова, що не сталися віршами,
Через те, що були вони гордими.
Через п'ять тисяч літ... Як же довго це!
Через п'ять тисяч літ чи впізнаємо
Ми себе у минулого дзеркальці –
Все залежить від нас. Ми це знаємо.
Через п'ять тисяч літ ми зустрінемося
На майдані засніжено-білому...

* * *

Я не піду замість нього на барикади,
Я не буду ставати до нього у чергу.
Я просто знаю, хто він, і цього достатньо,
Я просто знаю, як знайти його двері.
Я просто вірю: там, де він буде завтра,
Буду і я, бо я його пам'ятаю,
І доки в його вікнах світитиме лампа,
У вікнах своїх я гаситиму світло остання.

* * *

Божа Мати вночі розгортає життя
І серпом вишиває в колосі небес
Кровний шлях чумаків. Йдуть за тим вишиттям
Наші предки у даль, у Країну чудес.
Їх нащадки стоять на межі в стороні.
Сині дні, час не спить, аж зима настає,
І снопи необмолоті, сонно-сумні.
І гріхи невідмолені... Світло живе.

Олександра КОМІСАРОВА,
м. Рівне

ПРОМІЖКОМ

І моя навіженість навіки у вікнах вкарбується,
Не сховається квітами в пагорбах наших дідів.
На трагічній землі зустрінуться в інших околицях
Інші жителі, схожі на прадавніх святих.

І зупиниться все, що колись не стихало жаліти,
Ми повернемось з вами у середньовічні віки,
Де вбивали і різали в праві смертельно радіти,
Де рутиною кров'ю річки поглинали простих.

Ми згадаємо все, докорінно змінивши систему,
І руйнуючи дзвони морально-вчорашніх пустих.
Люди вміють лише малювати і битись об стелю,
Розмовляючи мовою пусто-оманливих риб.

Травень 2014 р.

СІМНАДЦЯТЬ!

Здається, тому хлопчині було сімнадцять,
Він просувався вперед. Тримався,
як справжній герой;
Що ж спіткало ноги його? Ніхто донині не знає.
Що ж спіткало ноги його згубитись в країні жалю.
Він летів, як птаха, шукаючи миру і світла.
Він летів до правди, якої ніколи не мав.
Тільки підстрелили крила, і досі ніхто не повірив...
Птаха не стало. Птах спочив у степу.
Здається, тому хлопчині було сімнадцять.
Він загинув за волю й за рідну неньку в бою.
Що ж спіткало ноги його, ніхто донині не знає,
Що ж спіткало ноги його згубитись в країні жалю?
Дзвони не тихнуть, здається, в країні лихо,
Справді, війна, всі метушаться, і я
Досі не стримую сліз, до чого нас всіх котили?
Ми не заручники – нас породила Земля...

Здається, тому хлопчині було сімнадцять.
Здається, він жити хотів – лиш дехто
про це не знав...
Спочивала змарніла земля, і досі ніхто не повірив,
Що птаха у світі великому більше нема.

* * *

Дожиласть Україна, що нею буде правити
 навіть не влада,
Навіть не ті, що сидять у Верховній Раді
 чи в Кабінеті Міністрів.
Дожиласть до програми вбивства
 всієї планети поетапно...
В їхніх жертвних списках ми
 опинилися першими, хто
Візьме на себе самопожертву в ім'я інших.
У наших тілах будуть видимі для
 обраних штрихкоди,
Які олімпійські боги будуть
 завантажувати вагонами,
Возити партіями, як легалізовані
 наркотики на плантації,
Де будемо помирати від штучно
 створеної деградації.
Тепер буде все окрім злочасних папірців,
 які влаштують
Погоду по всій території сьогоднішньої
 ненародженої держави.
І о першій ми чекатимемо дива,
 яке зведе нас у ту ж саму могилу,
Але всі разом зустрінемося в іншому
 зигзагоподібному вимірі.
Однак до ваших хрестів не приноситимуть
 чорних квітів, бо
Ви останні вбивці, які житимуть
 на скривавленій поверхні.
А ти досі думаєш, що ти комусь потрібний
 на цій планеті.

А ти досі вірний банальним ідеалам
конституцій та законів.
Ти ж тепер гірший каміння, бо воно
іноді заважає, але ти вже ні.
Зраднику, не зволікай, здавайсь скоріше,
можливо, тебе вб'ють першим,
Бо ти мусиш страждати в муках,
які будуть завдані суспільству
(соціальний хоррор)

* * *

Мій проклятий нерв защемило у скронях.
Я, здається, живу останнім життям.
Бо так важко мені все для себе радіти,
Піді мною нарешті – останній снаряд.

Все живе пролетіло – я торкаю губами
Землю рідну свою, що нас всіх берегла.
Я топтався по ній, а тепер буду мертвий.
Що без тебе робив би? Тепер прощай!
Не побачимось більше, не обіймемось більше,
Лиш дерева дістануть мене з небуття.
Я прошу, доживи до тієї країни,
Що не буде в руїнах надій, сподівань.

Наді мною нарешті зблakitнене небо.
Жаль в останню секунду проймає Весна.
Я сюди вже живим не повернуся,
А ти квітни, моя українська земля!!!

Ніч, 17.02. 2014 р.

*Павел КРИЧЕВСЬКИЙ,
м. Серпухов, Російська Федерація*

НЕБЕСНОЙ СОТНЕ

Пусть земля вам пухом,
Небо пусть – лучами.
Матерям же глухо
Здесь рыдать ночами.

Слезы не остынут,
По щекам – как лава.
Слава Украине!
Вам, героям – слава!

Капает отныне
Этот счет кровавый:
Слава Украине!
Вам, героям – слава!

Вы простите, хлопцы,
Нас, живых. Простите.
Там, вблизи от солнца,
Вы теперь живите.

Не забудем. Мы не...
Не имеем права.
Слава Украине!
Вам, героям, – слава!

НЕБЕСНІЙ СОТНІ

Хай земля вам пухом,
Небеса – промінням.
...Мати плаче глухо
В ночі безгомінні.

Сліз потоки плинуть,
Як палюща лава:
Слава Україні!
Вам, героям, – слава!

Кат почав віднині
Відлік свій кривавий.
Слава Україні!
Вам, героям, – слава!

Ви пробачте, хлопці,
Нам, живим, пробачте.
Ви тепер край сонця
І в серцях гарячих!

Не забудем! Ми не...
Ми не маєм права.
Слава Україні!
Вам, героям, – слава!

*26 лютого 2014 р.
Переклад із російської
Анатолія Криловця*

*Володимир ЛИМАРЕНКО,
м. Донецьк*

ПРАВЫЙ СЕКТОР (песня)

Правый сектор – строчат пулемёты.
Правый сектор круче, чем спецназ.
Правый сектор сделает работу.
Правый сектор выполнит приказ.

Правый сектор – воины народа
За Украину, за веру, за людей
Положат жизни и прикроют грудью
Стариков, женщин и детей.

Правый сектор – партия народа,
Пришли они, чтоб защитить всех нас,
Дать народу нашему свободу.
Так выберем достойных в этот раз!

* * *

День незалежності настав.
Сьогодні стала вільною країна,
І весь народ виходить на майдан,
Щоб привітати рідну Батьківщину.

Ми здобули, ми волю здобули,
Як заповів колись Тарас Шевченко.
Кайдани скинули, порвали ланцюги,
І знову стала вільна наша ненька.

Знущались з неї, рвали москалі,
На західну та східну поділили
Та вже загоїлися рани, і всі ми –
Один народ, одна сім'я єдина.

Знов сонце сяє і сади цвітуть,
Земля у нас – і сильна, і єдина.
Нехай батьки в віках передають
Своїм нащадкам вільну Україну.

Ви нашу землю бережіть, сини,
Хай вас ніщо не зможе роз'єднати.
Хай не постануть поміж вас тини,
Бо Україна в нас єдина мати.

* * *

Ставили ёлку для народа,
Студенты вышли на Майдан,
А в это время Янукович
Своим опричникам сказал,

Чтоб ёлку кровью окропили,
Кровавый сделали каток,
Чтоб детям головы разбили,
Чтоб сделали всё это в срок.

Все это было по секрету.
Народ по площади гулял.
А перед утром на рассвете
Студентов беркут избивал.

Всех били палками, ногами,
И крики слышно вновь и вновь,
Кто убежал, тех догоняли
И зверски избивали в кровь.

А Витя-хам в крови купался
Проклятый нелюдь и вампир.
Вот это к власти он дорвался,
А что же ждет нас впереди?

А нам господь давал знаменье:
На хама траурный веночек
Надели ангелы, чтоб знали:
Он много горя принесет.

* * *

Витя-хам, верни Межгорье,
Янукович, хватит врать!
На могилах сделал поле
На костях чтоб в гольф играть.

А презик наш святыню топчет
А презик наш играет в гольф.
Не отдаст он нам Межгорье
Всей стране закроет рот:

«Вы святыни Украины
Начинайте забывать,
Попу московскому Кириллу
Руки будете лобзать.

И будет он для вас святыней
На земле Бога замещать –
Не где-то там в Иерусалиме
Москва всем будет заправлять».

И никакой свободы мнений.
Хам сказал: « Не потерплю!
Всех, кто не станет на колени,
В клетке повезут в Москву».

* * *

*Памяти погибших шахтёров
посвящается*

Спит малышка сладким крепким сном,
Лунный зайчик на щеке играет.
К ней опять отец во сне пришел,
На руки берёт и обнимает.

Папа милый, папа, ты живой,
Отчего же все мне говорили –
Глубоко, глубоко под землёй
Стала лава для тебя могилой.

Что ты, дочка, видишь, я живой,
И что бы там тебе не говорили,
Как ты можешь верить им, позволь,
Если ты меня не хоронила.

И пока цветов букетик свой
Не положишь на мою могилу,
Буду для тебя ещё живой,
Ты же, дочь, меня не хоронила.

Где-то тихо серебрил рассвет,
Куда-то сновиденье уплывало,
Детская слеза катилась вслед,
И капала из глаз на одеяло.

* * *

Отвернулись люди от Бога,
Оправдали свои грехи.
Их глаза ослепила злоба,
Когда Христа на распятье вели.

Насмехаясь над ним и злословя:
«Божий сын, ты себя спаси».
И Пилату кричали сурово:
«Он виновен! Его распни!»

А Пилат разводил руками,
Говорил, что не видит вины,
Но толпа кричала упрямо:
«Он виновен! Его распни!»

И Пилат умыл свои руки,
И взревела тогда толпа,
И Христа на страданья и муки,
Торжествуя, к Голгофе вела.

А Он шел, Отца прославляя,
Устремив к Нему в небо взгляд,
И просил лишь: «Прости их, Господи!
Да не ведают, что творят».

В который раз я понять пытаюсь,
Если б жил я тогда, в те дни,
Неужели и я кричал бы:
«Он виновен! Его распни!»

*Анна ЛИМИЧ,
м. Рівне*

ЄВРОМАЙДАН

Я – на Майдані. Ти – серце моє, Україно!
Щиро молю тебе, рідна, не плач, не хворій!
Той, хто вважав, що поставив мене на коліна,
Ще не позбавив надій, устремління та мрій.
Ми – на Майдані. Не осінь, а зрада морозить!
Вітер в обличчя – як нерви, що глузом болять.
Досить давати нам волю по крихтах, по дозах,
Тупо тягнути у сіті лукаві Кремля.

Всі – на Майдани! На свято свободи і драми!
Серце єдине, Вкраїно! Тримайся! Не раз
Хтось намагався зробити нас бидлом, рабами,
Тільки іще не настав, не наступить той час!
Ми – європейці за духом! І ми – не безсилі.
Розуму нам не забракло, снаги – через край!
Жити в Європі – це значить, – незламані крила,
Жити в Європі, Вкраїно, бажай та рушай!

29.11.2013 р.

*Надрукований в «Літературній Україні»
12.12.2013 р.*

КРИВАВА СУБОТА

Дощ батогами вистелив площу,
Святість у серці тих, хто на прощі.
Небо збрало янголів військо...
Падають зорі низько і слизько.
Юнь промовляє Гімн України,
Каїни кров'ю мітять їй спини,
Душі студентів терзають кати –
Вбивці в Європу не можуть іти.
Злива сльозами вимила ранок...
Отче, майданівцям вилікуй рани!
Душу, столице, зігрій, наче мати.
Замість ялинки* – негаснуча ватра!

30.11.2013 р.

БЕРКУТ

Над Майданом беркути кружляли...
У повітрі чувся посвист «клюх...»,
«здобич» настигали... та клювали –
проклинали волелюбний дух...
Кров текла по сходах постаменту.
Незалежність! – Стела, як свіча!
Беркути наїлися доценту –
хижий біс світився ув очах.

* Ялинка на Майдані Незалежності – металевий каркас, обклеєний плакатами. Тепер – символ революції, біля якого пролилася кров мирних людей.

А Оранта плакала над світом –
українку пік прозорий віск...
Замість гілки – меч, як промінь світла,
замість сонця – тільки темний диск.
Кігтями за голови та спини
беркути хватали, щоб зламати...
Волочили жертву – Україну,
всіх здолати прагнула злорать.

Дзьобала та різала кийками,
влаштувала чорну, хижу січ...
Затуляла Київ ніч руками,
в дзвони біла, щоб почули клич!
Над Майданом беркути літали...
Та не зміг перемогти холзан*.
Над Майданом сонце заспівало,
За Майданом виріс ще Майдан!

16.12.2013 р.

РІК КОНЯ

Рік розпочався невесело, друже...
Сльози-сніжинки спадають в калюжі.
Стрілка годинника рушила в час –
Там, де немає замріяних нас.
Там, де реальність, як війни, жорстока,
Дивиться з неба Всевидюще Око.
Кличе Майдан: хоч би раз піднімись!
Серце відчує і гідність, і вись.

*Холзан (давн.) – беркут.

Час покотився вперед, чи в минуле?..
Кицька під лампою наче заснула,
Гріється, мабуть, під сонцем у сні.
Глибоко смуток застряг у мені.

Час, мов змія, загорнувся на шиї...
Голка з ялинки дві правди не зшиє.
Факел палаючий падає в хмари.
Боже, пошли на невидющих чари!
Душі порожні любов'ю засій!
Час вимагає пророків й месій...
Втеча від пут – пожадане спасіння!
Рік... вибиває з бруківки каміння.

12.01.2014 р.

СПІВУЧИЙ ГЛУХАР

«Я почую кожного...»

Не азіати – українці! І – не майя...
Нас – європейське серце, чує світ!
Ні кулями, ані рубанням бит
Не вбити гідність, лиш її ми маєм!
На статки, Межигір'я, острови
Невже свободу можна обмінати?
Хто світ в любові навчений сприймати, –
Ні перед ким не схилить голови!

Та в глухаря є дзеркало криве.
В таких, як він, – неписані закони,
Де між життям і смертю перегони,
Грабіж, насильство множитья, живе!

Глухар співає, дух його – як твань.
І хто не з ним – того у каземати,
Горлає: «Опозицію – за ґрати!» –
Ув інквізиції – багато побажань...

Та патріоти – взимку, в цей мороз,
Стоять на барикадах, в кризі – варта!,
Життя кладуть і вірять, – вмерти варто,
Коли тиран не чує заклик «SOS!»
Цей рік важкий. Як блискавки удар.
Тримаймося разом. Вже перемога
В повітрі дише й сяє світлом Бога.
...З ялини в сніг пікірує глухар*.

29.01.2014 р.

ГЕРОЯМ СЛАВА

Країну довели до барикад...
І встали люди за своє майбутнє.
Тож влада не така вже і могутня,
Коли кусає, як едемський гад.
А Захід проти протиправних дій,
Збагачення нахабних посадовців,
Підкупності, свавілля урядовців –
Вони народ позбавили надій.
Країну підвели як до війни.
Та люди Славень гордо заспівали

* Взимку глухар ночує на деревах і живиться хвоєю.
Влітку полюбляє твань. Коли співає, ніби нічого не ба-
чить і не чує...

І страх переступили, подолали!
І довели, що не раби вони.
Героїв не зламати! – вільний дух
Заполонив серця ще сотень тисяч!
Нема святішої в країні правди-січі,
Майдани всі, як вулики, гудуть.
Прослава їм, героям, назавжди!
Мужніє нація – у неї гарна врода.
І вічна пам'ять житиме в народу
Про тих, хто повставав, будив і вів.

30.01.2014 р.

НАРОД

У нас війна, повстання, революція?
В заручники забрали наш народ.
Тримають, як в ярмі, як власний скот.
Та не спинити в душах еволюції.
І не відтяти всім за раз голів,
Путь демократії нічим не вгородити.
Коли зумів народ себе вродити,
То вистачить сказати правду слів!
У нас біда – бандити, тероризм...
Та заповзятість принесе свободу.
Зникають, гинуть мужні укрів-роду,
Але взамін мільйон росте харизм!
І вже нічим не залякати нас.
Народ за правом жити – як голодний.
Кайданки на руках – лише сьогодні.
Годинник б'є проєвропейський час.

31.01.2014 р.

НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНО...

Як мертве листя, полетіли дні...
І ніби двері відчинились в пекло:
Ця смерть людей застрягла у мені,
Мов куля, від якої серце смеркло.
Патьоки сліз виписують слова,
Своєю кров'ю пишуть час герої...
Їх Заповіт увись веде крива,
Та небо наче вкрилося корою...

Не плач, Україно, підними чоло –
Безстрашна сотня полягла за волю,
Щоб інше завтра в нас усіх було...
Однак душа, як свічка, тоне з болю!
Страшна ціна – осколками в тобі
Від вибуху убивчої системи.
Тече Майданом сум, пливуть гроби...
Червоне Сонце дивиться тотемно.

21.02.2014 р.

* * *

Спустилась знову з-під зірок
Небесна Сотня.
На жаль, зробив останній крок
Герой й сьогодні...
Вас стало більше на один,
Ви – як проміння!
З небесних падає глибин
Біди каміння...

І плаче болісно земля –
Вона ще тепла.
Вогонь і дим, вода й зола...
У рай – із пекла!
Душа у нас, у всіх, одна –
Одна навіки!
Пливе над Всесвітом луна
Тужливо, дико...
Сльозами зблискує роса –
Без вас – самотньо.
В усіх залишаться часах
Небесні Сотні.

04.03.2014 р.

КРИМ

Іще Майдан кровить у нас рікою,
А Крим в полон потрапив до Кремля.
Тут росіяни ходять як з лихвою –
Зі зброєю... Українська ж це земля!
І час завмер. І став, неначе мертвий.
Свідомість поглинає, ніби ніч.
Анексія нахабна та відверта?!
Планує недруг братовбивчу січ...
Підштовхує та споглядає хижо,
Брехнею світ, мов фарбою, залив!
Як на війні, щодень – новини свіжі.
І прапори Росії, і орли...

Невже війна? Чи гра, розмінна карта?
І кров невже чужа в мені горить?!
Тож мама – росіянка, ніби варта,
Зі мною – українкою! – стоїть.
Углиб віків історія сховала,
Що Авель й Каїн – браття-вороги.
Смертей з Майдану вочевидь замало,
Щоб Крим вернути «на своя круги».
Іще Майдан сурмить у світ журбою,
І ходить ним заплакана труна.
А тут – вже Крим! Моя душа з тобою
І Сотня душ з Майдану, мов струна...

04.03.2014 р.

ГОЛУБИ

*«Огортаю молитвами Україну,
зокрема тих, хто втратив своє життя
цими днями, та їхні родини».*

Папа Римський Франциск
28 січня 2014 року

А Папа Римський мав про що сказати.
Бажав він Україні миру й благ,
І він не хоче, щоб ожив ГУЛАГ,
Щоб йшли до нас чужинницькі солдати.
Злетіли в небо двійко голубів –
Неначе біле полум'я свободи.
Та раптом – напад! Доле, не губи!
Вони – це символ миру, духу, роду...

Атака ворона і чайки* – не дарма –
На чатах ворог підлий і підступний.
Ми не відступимо, в нас іншого нема,
Щоб день зорів пресвітлий і наступний!
Чи так збулося? Ворон – то Майдан,
А чайка – Крим... Хоч голуби не мертві,
Але насилля бачить Ватикан
І Сотню в небі – нашу кровну жертву.
І буде ще духовна – в кращий час,
Коли на повний зріст Вкраїна встане.
А нині ще, на жаль, зловісний глас
Сичить у темряві. І ніби стигми – рани.

14.03.2014 р.

КОНКЛАВ ПО-КРИМСЬКОМУ

*Всупереч законодавству України
16 березня 2014 р. за рішенням Кримського
парламенту був проведений референдум
щодо статусу Криму...*

«Ми маємо папу!» – волають в Криму, як артисти.
Гадаю, ця радість потопить утрачений глузд.
Та все ж коронацій не збудеться сепаратистам –
Сикстинська капела порожня, холодна, без вуст.
В «кімнаті плачу» порозкидані рясина та столи...
Червоне і біле... Червоне і синє... Без душ.
«Ассерто!» – приймаю, сьогодні приймаю як долю
Трагічну реальність під регіт, під чортовий туш.

* Ворон приносить трагічні вісті (грецька міфологія). Чайка – осмислення ціни свободи...

Спалить бюлетені! Бо ж кількість їх не співпадає.
І чад тільки чорний у небо глибоке кричить.
Та дзвони мовчать, адже білого небо жадає,
І слово «війна» – «non asserpto» – у серці болить.
А двері зачинені, зброя блищить звідусюди.
Невже це законний конклав? Схаменіться! Біда!
А люди радіють... Невже божевільні ці люди,
Чи просто вином обернулася в морі вода?!

«Ми маємо папу!» – воляють в Криму, як артисти.
Наручники всюди танцюють... Зап'ястя сховай!
Немов в мишоловках, відчується сепаратистам,
Сьогодні ж – не вплинуть на совість ніякі слова.
Присяга Росії вже пишеться кров'ю і ними...
В сучасному часі, коли узвичаєний мир,
Не визнає світ і відлучить від себе вторинних
(війною Майдан відгукнувся опісля зими...)

Анексія Криму: тут куриво стелеться чорне!
Радіє Росія! Радіє, мов звільнений Джин.
За світські права і свободи – духовні закони –
Увись неодмінно злетить вже просвітлений дим.
На «хліб і видовища» йдіть, веселіться недовго...
Тож вікна свої затуляйте товстим полотном.
Ви маєте папу?! Моліться, щоб бути із Богом,
Щоб день летаргійним залишився маревом, сном.

«Полон авіньйонський» настиг непорядно, нечисто.
І скільки триватиме він? Може, всі сімдесят?!
«Ми маємо папу!» – воляють сепаратисти.
Військові сезони – з-під хвиль Феодосій і Ялт...

Конклав не відбувся. І папа не вийде на люди.
Та ймення його нам відоме, хоч носить він грим.
«Асцепто!»* страждання, що знов
з Україною будуть.
Сикстинська капела – «братами» покорений Крим.

17-18.03.2014 р.

ДЕРЕВА НА ІНСТИТУТСЬКІЙ

Вони тепер – з портретами героїв
Між квітів, теж розстріляних, сумних.
Дерева – обеліски, стели... Ні!
Вони – немов святі страждання Гойї...
Вони стоять, німіють і не сплять.
І крутить їм гілля, і зимно кронам.
Вони навек – стіна, щити, патрони...
Хоча в стволах їм рани ще болять.
Від куль сховати важко. Та на мить
Могли майданівці-звитяжці відпочити
І ще – померти, Господи! Спочити...
Хто знав тоді, що смерть до них летить?
Вони, як сік, запам'ятали кров –
Вона в очах дерев тече рікою...
Вона в серцях людей тремтить корою,
Вона в землі – гарячий шар, покров...
Дерева тут – з найменнями героїв.
Портрети – візуально. Вздовж – хрести.
За смерть і кров, мій Києве, прости!
Тебе уже з Небес малює Гойя...

09.04.2014 р.

* «Асцепто!» – *приймаю* (лат.).

ВІЙНА НА СХОДІ

Це боляче бачити, слухати, знати,
це серце моє розриває на частки...
Війна – ця війна! – не повинна вбивати
безвинних, пресвітлих... в палаючих пастках.
Шипить бойовик в балаклаві вороже –
він руки свої не відміє від крові...
З російської зброї стріляти він може
в наївних, беззахисних, наших героїв...

Злочинці та найманці... – всіх не злічити!
Ображені назвою «сепаратисти»
під «кадр 25-й» волають: «Фашисти!»
і вірують в «путінську правду» без сита...
І де ти, Донбасе, де прапор твій кровний,
Чому триколор над тобою можливий?
...Та вже закатовані в муках жажливих,
як Янголи, гріються в хмарах з бавовни...

22.05.2014 р.

ДРУГА СОТНЯ...

Душа в жалобі тужить ночі-дні...
Не має дна війна, вона – як пошесть.
Жахливі вісті та печальна пошта...
Бійці АТО* – на Сході, на війні.
Щодня тут мужньо гинуть молоді.
На Заході в сльозах синів чекають.
І ходить смерть з кістлявими руками,
і залишає назавжди сліди...

* АТО – антитерористична операція.

І скигнуть небо, і кровить земля,
і діти ще питають: «Де мій тато ?..»
Болять слова, як рани... Йдуть солдати,
а смерть волає: «Убивай! Стріляй!».
У пеклі вбивцям-найманцям конать!
Смоктати долари, як жуйки, до безтями.
Війна пливе, тече, як чорна пляма, –
Її Небесна нищить світла рать...

15.06.2014 р.

ЛИПЕНЬ, ЯК ГРУДЕНЬ...

Середина літа. Волого і душно, як в бані.
Цей липень під обстрілом «Граду»* і золотом лип.
А в грудях морозить, як взимку, у грудні, у рані,
Війна як реальність повзе Україною вглиб...
Вона розросталась, неначе повітряна куля,
І в небо здіймалася болем, душею, – як щем.
Здавалося, завтра повіки закрие чи стулить,
І випадуть зорі на землю осіннім дощем...

Та зранку – як є. І новини останні не втішні.
І гинуть бійці за Україну, і мруть вороги.
Зриваються в трави достиглі, скривавлені вишні,
А в небі від сонця – затемнення сиві круги.
Як прагнеться світла! Як хочеться тиші і миру!
На бренд від «життя» коливається дико ціна.
Жорстоко здирає війна понівечену шкіру
До серця самого, до неба! – Свідомості дна...

12.07.2014 р.

* «Град» – реактивна система залпового вогню.

Чи мова-благання дістане до пекла, до дна,
З якого зійшли на-гора терористи-дебіли? –
Гнилий конфіскач підкупив ради зла сатана:
Розтрошені «Ан»и та «Іл»и... І «Боїнг», і «Мі»ли...

Розтерзаних янголів сотні летять і летять...
І журиться небо, стискається серце у Сонця.
Приймає в обійми небесні створіння земля,
Співає, як мати, нехай їм здається, що сон це...

19.07.2014 р.

*Терористи Сходу збили понад 10 українських
військових вертольотів і літаків, зокрема: верто-
льоти: Мі-8 (29 травня, загинули 12 військових), Мі-8
(24 червня, загинуло 9 військових і 4 співробітника
СБУ); літак Ан-30 (6 червня, загинули 5 військових,
2 зникли безвісти); військово-транспортний літак
ЗСУ Іл-76 (14 червня, загинули 49 військовослужбовців).*

*А також – пасажирський літак Малазійських
авіаліній Boeing-777, який виконував рейс Амстердам-
Куала-Лумпур (17 липня, загинули 283 пасажирів і
15 членів екіпажу).*

*Валентина ЛЮЛІЧ,
м. Рівне*

МАЙЖЕ ВЕСНА

Молися, молися, молися, Тарасе,
За всіх і за кожного з нас.
Молися вікам із вершини Парнасу
У час, коли майже весна.

Ти чуєш, ти бачиш, ти знаєш, Пророче,
Як воля встає із колін.
Промінням прозріння мечі свої точить,
Залишилось пару хвилин.

І я заспіваю, і я помолюся,
Піднявши святі письмена.
Прошу за народ і з народом зіллюся.
Прошу, коли майже весна.

Озброївшись вірою, правдою сильні,
Міцніші за вічність землі,
Будуймо державу могутню і вільну,
Свого майбуття ковалі.

Скресає від гострого променя крига,
Готова ярить борозна.
Відлига в історії, в душах відлига
Пливе, коли майже весна.

Неначе зерно, проросте вічне слово,
Розкриє святі небеса.

І наша надія – Тарасова мова –
Гримить, як ранкова гроза.

Лунає молитва в пророцтвах поета
З українських сердець, голосна.
Голосить, співає, благає планета
У час, коли майже весна.

Молися, молися, молися, Тарасе,
За всіх і за кожного з нас...

Василь ЛЯЦУК,
м. Рівне

* * *

Жасмином пахне весняний Почаїв,
Жасмином пахне, тішиться душа.
Пташки зціляють, коли ти в одчаї,
Бентежний щебет піснею руша.

Усе живе хвалу возносить Богу,
Та й вітерець нові рядки війнув.
Потужне слово хай спішить в дорогу
Перемагати спокоєм війну.

Московський фюрер в зазіхах дуріє, –
Вже мало Криму, подавай Донбас!
Народе мій, тебе тримає мрія,
А віра в Бога згуртувала нас.

* * *

Звичайній людині, мов нитка, з порога
В Почаїв на прощу прослалася путь.
До нашого Бога, Вселенського Бога,
Крізь бурю стежки православних ведуть.

Окрилений співом, зірками ясними
Почаїв горою святою шумить.
Щасливі прочани, бо сонячна з ними,
Осяяна Господом, вранішня мить.

О Матінко Божа, молитви прийми тут, –
Дух Божий свободою душі пройма, –
Щоб люд наш не гинув од воєн і гніту,
Щоб діти ніколи не знали ярма.

Ми каємось щиро у кожному гріхові,
Щоб добрі настали в державі часи,
Щоб мирно жилося у Сумах, у Львові,
На рідній землі українців спаси!

* * *

Майдану стяг – жива Небесна Сотня.
Єднає всіх правдива Хресна твердь.
Не спинить нас диверсія сексотня.
За Батьківщину благородна смерть.

Сепаратисти – зрадники народу,
Сепаратизм державі ставить хрест.
Ми всі віки боролись за свободу, –
Вкраїну побудуєм врешті-решт.

Олександра-Ксенія МЕДВІДЬ,
м. Рівне

МОЄ НЕЕМІГРАНТСЬКЕ

«...я з нею разом воскресну...»

Кажуть, мені варто їхати...
В Штудгарт, Мадрид чи Варшаву...
Годі хворіти країною...
Яку давно вже розкрали...
Хворе, німе суспільство...
Просто раби реклами...
Гроші змінили на істину...
Крісло стало за маму...
Довгий перелік сумностей...
Чого не варто й не треба...
Але немає сміливості...
Інше створити небо...
Інші пророцтва скласти...
Інші закони й потреби...
Краще просто поїхати...
Ніби змінити меблі...
Паспорт, ім'я на все імпортне ...
Чисте, святе, закордонне...
Кажете, варто летіти вже...
Дякую, я буду вдома...
Знову чекати всю зиму...
На заповітну весну...
Знаю, люблю Україну...
Я з нею разом воскресну...

ВОЛЯ

Зійшло сонце...
Зійде й місяць...
Ніщо не зупиниш...
Коли голову не схилиш...
Ти в чесноті будеш...

Пішли степом...
Пішли разом...
Їм нас не спинити...
Хоч із ними злі гармати...
Віють темні вітри...

Будуть бігти...
Будуть бити...
Будуть мордувати...
Але ні. Ніколи, чуєш ...
Нас їм не здолати...

Поки зорі, й сонце...
На Сході ще сходить...
Буде воля...
Буде правда...
Будемо народом...

* * *

Не вбивайте Україну, діти...
Ті, що народилися у ній...
Ті, кого вода її хрестила...
І хто носить Господа хрести...

Хай над нами буде мирне небо...
Колоситься нива хай свята...
Не вбивайте, діти, Україну...
Краще завжди там, де нас нема...

Хай земля ця буде вам святою...
Полюбіть її так, як себе...
Лавру не лишайте сиротою...
Вільна Україна хай живе!

СУСПІЛЬНІ БАРИКАДИ

Стоїш ти на суспільних барикадах
І вже забув, хто наші, хто чужі...
Вони усі позасідали в Радах...
І радяться на наші золоті...

Тобі дали омріяну зарплату,
Підняли і тарифи... все як слід...
А ти хотів десь підлатати хату,
Щоб ув оселю не нападав сніг...

Ми ідемо в Європу, всюди кажуть...
Надія є, що не для статусу рабів...
Схід України: брат пішов на брата...
Кристали болю заміняють сіль...

*Ірина МЕЛЬНИК,
с. Олександрія Рівненського району
Рівненської області*

КОЖЕН З НАС – ПОЕТ

Наші руки по лікті обтяжені осінню й степом,
Наші стегна риплять і птахи заливаються співом,
Як людина зніміє – чи може назватись поетом?,
Як немає дітей, ми народжуєм квіти і диво.

Всім дістався врожай, ну а нам за гріхи – на горіхи,
Всім синиця в руках, всі танцюють під соло сопілки,
Вільний джаз не для нас, ми козацькі
бездомні каліки,
Ми поети німі, з порцеляни осколки тарілки.

01.12.2013 р.

ПЕРЕБУДЕМО, РІДНА

Все над нами летять розцяцьковані будні і люди,
Ти мене піднімаєш, щоб я їх торкнулась прощально,
Ти мене обіймаєш, щоб я не летіла нікуди,
І які там Парижі і Київи людно-печальні.
Перебудемо, рідна, ми разом усе переждемо,
Перев'яжемо рани і вікна, і будні собою.
І які там розлуки: ми разом – коли ми окремо,
І страшніше війни – коли мама стає сиротою.

Січень 2014 р.

*Галина ОЛІЙНИК,
м. Здолбунів*

Пам'яті героїв Євромайдану

МІЙ СВЕТРИК ПАХНЕ ДИМОМ БАРИКАД

Мій светрик пахне димом барикад
Й від серця дим, що на снігу горіло...
В нічному небі синій зорепад
Виводить на орбіту тінь зболілу.

Горить Україна свічкою в снігах
Душа тепліє всередині льоду.
І перша кров – потіха від гріха –
Безвинно полилась в свячену воду.

Мій друже, то ще півбіди,
Що светрик мій так пахне димом, потом.
Духи французькі – це вже буде потім,
А зараз треба виграти нам бій.

За кров невинну підемо до бою,
Якщо й умремо – буде в цьому сенс.
Весна заплаче теплою водою
Й барвінок на могили принесе.

Мій светрик пахне димом барикад.
Торкнуся ніжно до щоки небритої.
Весною ми посадим новий сад...
Та слово «Україна» лезом бритви

Вп'ялось у серце: знов невинна кров
Скропила гаряче знамена.
Ця кров свята, невинна й без обмов
Поцінувалась кров'ю Оціненого.

Мій светрик пахне димом барикад.
Я пригорнуся, любий мій, до тебе.
Над нами плаче українське небо,
Та ми обсадим вишнями наш сад.

* * *

Михайлівський на сполох б'є дзвонами,
Розгойдуючи неба каламуть.
Встає Вкраїна! Бог сьогодні з нами!
Знамена правди ангели несуть!

Оббілені синів святою кров'ю,
Воріженьки гадючаться, сичать.
Дай руку, брате, підемо з тобою,
Де сходить вже Георгія печать.

Вона засяє в українським небі,
І світ її очима осягне.
А ми з тобою, зранені два лебеді,
Серцями їй на вірність присягнем.

Встає Вкраїна рано до схід сонця,
Весною щоб барвінком зацвісти.
Поглянь, у кожному віконці
Її, воскреслої, хрести.

Михайлівський на сполох кличе дзвонами;
Крик вороння стривожений. Зима...
І смерть не прийде, брате мій за нами,
Її нема...

* * *

*Де тут умерти за Україну?
– За Україну? –*

На майдані до загину
Стіймо, брате, за Вкраїну.
А як треба кров пролляти,
Ми ж не будем махлювати.

А як нам забракне крові?
Зачерпнемо у Дніпрові,
Сивому Дніпрові.

Вже давно старий ревучий
Ще козацьку кров на денці
Приберіг про всяк випадок
У своєму серці.

Знав, що будуть малокровні
Й кволі його діти.
Тож беріг, щоб кров козацьку
В їхні жили влити.

*Любов ПШЕНИЧНА,
м. Дубно*

* * *

Осколки надій чи уламок крила?
Болю високе скерцо...
Я на Майдані тоді не була.
Було моє серце.

Кричало до хрипу і падало з ніг,
Задихалося димом ядучим...
Його не помітити снайпер не міг.
І він у нього влучив.

*Олексій РУВНЯК,
м. Рівне*

* * *

Схилилась берізка над обеліском,
Сльози-краплини скапують з листя.
Небо сумує, дощик моросить.
В пам'яті вічній Небесна Сотня.

Безсмертна в серці пам'ять героїв:
Безцінною воля окроплена кров'ю.
В глибокій жалобі матір завмерла.
Вони вічно житимуть. Вони не померли.

Лютий 2014 р.

* * *

Світе, світе... Який же ти злий,
Чужий ти, далекий синам України.
Сльози і розпач її матерів,
Кров патріотів – на тобі віднині.

Опала криваво калина на сніг,
Дим від пожеж піднявся до неба.
Господи Боже, якби Ти міг
Синів полум'яних забрати до себе.

Грішні ми всі... Та пречисті вони.
Грішні подвійно – бо жити лишились,
Бо не згоріли в безжальнім вогні,
Бо мужніх сердець їх не захистили.

Владико Безсмертний, прийми їх у стрій,
Навіки у славі Небесная Сотня,
Вірна Тобі й Батьківщині своїй,
В свою посвяти їх Небесну Когорту.

Січень 2014 р.

*Роман САГАЙЧУК,
м. Рівне*

* * *

А ми, здавалося б, «вищі створіння»...
Та чомусь живемо, як ті хробаки.
І марно шукати того спасіння,
Коли вже добряче нам' яли боки.

Чим більше грошей – тим глибше коріння,
В ангарах приватні стоять літаки.
Без них ви всього лиш безликі створіння,
Без них ви більше... не вожаки.

А ще заяви: «Я разом з народом»,
Витри сльозу, гарантуй нам вершки.
А хто ти насправді – побачимо згодом,
Коли забиватимуть цвяхи в дошки!

І поки нагріють тебе кабінети
В розкоші меблів, їства і питва, –
Сотня небесна пішла на пікети
Заради простого людського єства.

Нехай я слабкий, та по-своєму сильний,
І, може, не в мене в руках кулемет.
Не злякає мене той холод могильний,
Мовчати не буду!!! На те я поет...

Вікторія САМЧУК,

м. Рівне

ЗАГИБЛИМ НА МАЙДАНИ

Втікали, мов щурі із судна:
Хто з України, хтось із «Регіонів».
Народний осуд пережити трудно,
Коли у спину погляди мільйонів.

Настигне кара їх повсюди –
І в Україні, і в Росії, й далі.
Їм матерів прокльони, сльози будуть
Тавром, палатимуть замість медалей.

Мить. Постріл. Біль останній. Вічність.
Загиблих на Майдані не вернути.
Оцінить лиш історія трагічність,
А героїзм вже оцінили люди.

* * *

Скільки люду треба приректи?
Тисячі? А може, мільйони?
Щоби спориші, щоби хрести
Перекрили ворогам кордони.

А чи треба їх уберегти?
Як в душі немає Батьківщини,
Коли брат на брата хоче йти,
Підло устромивши ніж у спину.

Схаменіться, українці всі
Від Карпатських гір і аж до Криму!
Прощення у Бога попросім,
Щоб порятувати Україну.

Ще терпіння в Нього попросім,
Духу сильного, патріотизму,
Мудрості побільше дай усім,
Забери всю злість із егоїзмом.

Ми подумаймо не тільки за себе.
Потім, щоб не мучило сумління,
Як Росія Україну роздере.
Що залишимо прийдешнім поколінням?!

Схаменіться, люди! Потерпімо.
Від Карпатських гір і аж до Криму
Неньку Україну не ділімо!
Всі рятуймо, бо вона єдина!

02.03.2014 р.

НІМА ВКРАЇНА

Німа Вкраїна людно закричала
Від болю і наруги над собою:
Стояти на колінах – це дістало...
І люди хлинули рікою

На барикади, на майдани стали
За волю, мрію та свою ідею.
Стояти на колінах – це дістало.
Вкраїні – бути! Не чужою, а своєю!

МОЛИТВА

Всевишній Боже! Я тебе молю
За нашу обездолену державу,
За ту, що уклонившись «королю»,
Забула честь, ясну козацьку славу.

За тих іуд – запроданців її,
Що не бояться ні людей, ні бога.
Котрі за срібло й злато, холої,
Вкраїну продали «панам» в облогу.

Всевишній Боже, Ти їм совість дай!
Бо як її нема, то не позичиш.
А на землі для них настав вже рай.
Невже ти українцям горя зичиш?

Всевишній Боже, Ти нам розум дай!
Бо ми його згубили по дорозі,
Бо ідучи, збирали лиш розмай,
Та розум волю віднайти не в змозі.

Всевишній Боже! Ти нам молодь дай
Таку, щоби пишалася держава,
Щоб міцно ставши, присягнула: «Знай!
Тебе підніmemo з колін, мов паву!»

Всевишній Боже! Я тебе молю!
Почуй мою молитву щиру,
Бо неньку Україну так люблю!
Даруй українцям щастя миру!

*Іван СИДОРЧИК,
м. Кузнецовськ*

* * *

А Україна все на роздоріжжі,
Немов сердешна матінка стара,
Якої серце власні діти ріжуть,
Не наділившись слави та добра.

І їй хоч розірвися поміж ними:
Ті люблять волю, інші – в гендлярах.
Отож слізьми вмивається гіркими,
Немов прочанка, вигнана на шлях.

Як їх ріднити? Як єднати? –
У розбрату ж майбутнього нема.
І журиться вона, бо ж мати,
Що всіх нас у надії обніма...

* * *

Майдан вимагає люстрації,
Оновлення й ледь не кастрації, –
Це буде, погодьмося, правильним
Для тих, що бездарно так правили.
Зізнатися – не легендарних,
З єдиним рефлексом – хапальним.
Тож всюди злодійство і зрадництво.
Майдане, хапай їх за задницю
Й жени всю ту нечисть нагайкою.
І тих, хто за хатою «крайньою»
Не прагне ні чути, ні бачити,

А потім береться собачити:

– Ох, як нам погано!

Що діється?!

Й продовжують чухать потилицю,
Хоч мали б самі за все взятися,
Оговтатись, підперезатися,
Й не ждати, пускаючи слину,
А що то їм дасть Україна...

* * *

Скільки віку, скільки хліб тут родить –
Матінка Вітчизна просить нас:
Не служіть катам свого народу, –
В зрадництва завжди отруйний квас!

Плаче: не ставайте на коліна,
Бо нема в запродавстві добра.
А ми, дурні, гнемо й гнемо спину, –
Молимося чужинським прапорам.

Та ще й в рабство продаємо брата,
Коли він порядніший за нас.
І гадаєм: хто-то винуватий,
Що гіркі і пісня в нас,
і квас...

Кремлівській бестії дволикій
Я за Бельбек і Коктебель
Шпурляю в пику рукавичку
І викликаю на дуель!

Якщо ти справжній є мужчина –
Повинен виклик мій прийнять,
Призначить місце і годину,
Де «брат» на «брата» має стать.

Хай «пуля-дура» нас розсудить,
Чи мій, чи твій спростує стид,
Бо світ увесь тебе вже судить,
А нам ти просто вже набрид!

А я гадав, наївний, що ось так
Усе життя прошкандибаю з миром,
В страшному сні не видів, що маньяк
Кремлівський стане Гаспиду кумиром.

Летить у Лету двадцять перший вік,
Тривоги кличем збуджує хвилини,
Коли дуріє владний чоловік,
У звіра перетворює людину.

Я, пам'ять піднапруживши, згадав,
Як Каїн знищив Авеля нізащо,
Як Кремль на наші землі послав
Російських «председателей» ледачих,

Як у тайгу сибірську, в Магадан
Вервечкою тягнулись ешелони...

О, як далеко був тоді Майдан
І сектору праправого загони!

Як в дев'яностих рухнула ота
Імперія хвалена «всенародна»,
Як в Україну хлинула Москва,
На сало й м'ясо, як завжди, голодна.

А наш хохол, дивись, від того й рад,
Він же мудріший за любого чукчу,
Аби не здох в Росії «старший брат»,
Він на конвеєр ставить бренд «кравчучку»!

Кравчучку ще підтрима «кучмовоз»,
І ну возити москалям закуски!
Кульгав імперіальний паровоз,
Та підтягнули ж ми йому мотузки!

«І без хохлів ми виграли б війну!» –
Зрекнула та сволота криворота,
Слова його прирівнюю лайну,
Та за батьків, дідів моїх охота

У пику плюнуть виродку тому,
Що оцінив так жертви мільйонів...
Тепер, дивись, притюрилось йому
Кроїти мапу всталених кордонів!

А я гадав, наївний, що ось так
Усе життя прошкандибаю з миром,
Та, бачте, помилився, позаяк
«Брат старший» перевтілюється у звіра!

* * *

Заплакав світ, дощем ридало небо,
Мабуть, сам Бог на землю сльози лив,
Тіла Героїв поховати треба,
А душі їх у рай благословив.

Ще кров братів на вулицях волає,
Ще не одного мати вигляда,
А понад Україною витає
Нова, страшніша страшної біда!

Наперсники кремлівські не чекали
Самопожертви наших козаків,
Отож і озвірили, мов шакали,
Щоб волі й слави стримати порив.

Та нелюдам все ж варто пам'ятати –
Плин рік ніхто не повернув назад,
Тож суд прийде здурілим супостатам,
Нашадки декабристів «не простят»!

* * *

З молитвою до Тебе, Боже
Великий, Праведний, прости,
Бо стримать навіть Ти не можеш
Тих, хто на рило німб святий

З брехнею прагне натягнути,
Щоби довести всій землі,
Що в Гулівери ліліпути
Повиростали у Кремлі.

Під звуки гімну й крики «браво!»
Підлеглих думських холоуїв
Поцупив він у Тебе право
Карати ближніх і братів.

Отож прошу Тебе, Всевишній,
(А за настирливість прости),
Зваж – на Землі він, мабуть, лишній,
Даруй йому інші світи!

* * *

Бікфордів шнур запалено в Криму,
Вогонь біжить через степи й поля,
Добігти вдасться, віримо, йому
До стін здуріло-озвірілого Кремля.

* * *

Мов голку у копиці сіна,
Шука бандерівця в Криму
Нахабна путінська дружина
Та невтямки, мабуть, йому:

Всі українці – патріоти,
І це побачили світи,
Не бачать тільки ідіоти
Сліпі, немов оті кроти.

А ти, «немытая Россия»,
Скоріш берися за рожни
Та лілпутінську бестію,
Поки не пізно – прожени!

* * *

*Сотня діячів культури і мистецтв Росії
підписали листа, яким підтримали
дії Путіна відносно України*

Сотня півчих і писак
Підписали: «Путін – так!»,
Тож тепер, брехлива «мразь»,
В Україну – всім вам зась!

В нас своїх зірок «навалом»,
А от ті, що підписали
Індюльгенцію для ката,
Є персонами «нон грата»!

МАБУТЬ, НАЙНІКЧЕМНІШОМУ З УСІХ ПРЕЗИДЕНТІВ

Обдер державу, наче оту липку,
При допомозі кернесів, тигіпків,
Тепер сидиш, паскудо, у Росії,
Сепаратистські фінансуеш дії.

Та най би шляк тебе, бандюго, трафив
Тоді, як в крісло президентське втрапив!
Хай чухають тепер свої анали
Ті, що тебе, злодюго, обирали!

Микола ТИМЧАК,
м. Дубно

ТІТУШКАМ-ЯНИЧАРАМ

...О ні, ти не знаєш, як зуби скришивши од болю,
кричати, що криво йде паля.

І кров'ю спливати, сховавши од ворога муки.
В тобі не шукали душі, одсікаючи ноги і руки.
Тебе не ламали на дибах, неначе цурпалля.

О ні, ти не знаєш, як невське місити болото,
возводячи царські палати,
Козацькою кісткою щільно упавши під мури.
Ну що тобі скажуть страшні соловецькі тортури,
В яких наше лицарство мусило довго конати.

О ні, ти не знаєш, як стогнуть обірвані дзвони,
як ангели плачуть із неба,
Угледівши зганьблені та обезхрещені храми.
І ти не висмоктував груди вже вмерлої мами
У хижому голоді, що підкрадався й до тебе.

О ні, ти не знаєш, як гордо і легко вмирати
було в Берестецькому полі,
Чи кулю пускати у скроню в криївці,
аби не скоритись.
У муках тернових з хреста за Україну молитисьь.
І зрушити камінь від гробу воскреслої волі.

О ні, ти не знаєш...

* * *

Прадавній
розпроданий Київ
заучує Гімн України,
Що лине з Майдану
захриплим прибоєм Дніпра.
У чорних димовищах –
крик материнства чаїний,
Аж стогне із Канева
сива Чернеча гора.

Архангел Михайло
здіймає обпалені крила,
Тримає над містом
свого неземного щита.
Та всіх йому, Господи, куль
зупинити несила –
І падає в леті
скривавлена юнь золота.

Їх душі пречисті,
відчувши незборну свободу,
Немов херувими,
підхмарний розгойдують дзвін.
І будять
поснулих нащадків козацького роду,
І вірять дитинно,
що нині прокинеться він.

Очима героїв
до нас посміхається доля.
Повстанська звитяга
ніколи й ніде не вмира.
В духовних Майданах
таки народилася Воля,
І «Слава героям!»
лунає обабіч Дніпра.

Співай, Україно,
молитву Небесної сотні.
Важкий і великий
у вічі нам дивиться час.
Архангел до бою
героїв скликає сьогодні.
Погляньте,
між ними –
з розтерзаним серцем
Тарас.

27.02.2014 р.

ВОЇНИ СВІТЛА

В рубіновій огранці сонце, зоря,
Ніби дикі танці, в серці горять.
Скачуть вище неба сестри й брати.
Золотими іскрами, ватро, світи.
Радуйся молоту в дужій руці,
Водоспад, молодість – вільній ріці.
Б'є барабан – пам, пам.
Барикади, друзі... Смерть ворогам!
Плаче солдат, медаль на гімнастерці.
Скільки хлоп'ят додому не вернеться.
Хоче дракон, щоб згинув юний витязь.
Ночі закон: рубай, аби зігрітись.
Радуйся молоту в дужій руці,
Водоспад, молодість – вільній ріці.
Б'є барабан – пам, пам.
Барикади, друзі... Смерть ворогам!
Воїни світла! Воїни добра!
Захищати літо, битися пора.
Воїни добра! Воїни світла!
Джа Растафарай до світанку битва.

*Переклад із російської
Вікторії Климентовської*

*Григорій ЦАРИК,
м. Кузнецовськ*

* * *

Щодо скандальних законів ВР України

Молитвою Віри сердець і душ наших
Спаси і помилуй, святий Боже, нас,
Здоров'я дай тілу і духу наснаги
У цей всепродажний і зганьблений час.

Покрий нас любов'ю, гріхи вибач наші,
Дай шанс всім заблудлим до Тебе прийти,
Тебе осягнути і з Вірою завше
Любов і Надію у серці нести.

Помилуй нас, Боже, владико преславний,
Учинки безбожні і грішні прости,
Спаси від негідних діянь і безславних,
Чимшвидше Добру дай над злом прорости!

16 січня 2014 р.

* * *

Болить нестерпуче, мре серце від болю,
Ридає-оплакує вбитих синів,
Які полягли у бою як герої
Під хижий безжальний підступних куль спів.

У трунах лежать на Майдані герої, –
Безвусі кохані, батьки і сини, –
Яким душа й серце служили за зброю,
Які більш Вкраїну любили, ніж ми.

Болить, розривається серце і плаче
Від того, що їх вберегти не змогли,
Що снайпери підлі з оскалом звірячим
Підступно стріляли з убивчих стволів.

Прощайте, герої! Довіку вам славу
Нестиме врятована вами Держава!

21-23 лютого 2014 р.

* * *

До сороковин Небесної Сотні

Із глибини німих тисячоліть
Моя Русь-Україна воскресає.
Пройшовши велич і ганьбу століть,
На гордий путь відродження ступає.

Та «старший брат», підступний і лихий,
Затягує укотре в підлі чвари,
Малює розбрату сценарій злий,
Наказ дає новітнім яничарам.

Вкраїно рідна, совісте моя,
Не зрадь «Небесну Сотню», схаменися...
Наш Схід і Захід – це одна сім'я.
«Брат старший» – зло, від нього відречися.

Коли тебе підступно продають
І зраджують лукаво не уперше,
До розквіту тримай свій вільний путь,
Без «брата старшого» прямуй до звершень!

30 березня 2014 р.

*Анастасія ШВЕД,
м. Рівне*

НЕБЕСНА СОТНЯ

За померлими плаче природа.
Україна їм честь віддає.
Ніби дивна й жахлива пригода.
Все забудеться, скоро пройде.
Але віхтик від полум'я свічки
Запалив усім людям серця.
Ти не дивишся більше у вічко.
Ти ідеш.

Не плетеш в манівцях.
Не ховаєшся більше від правди.
Ти на страх і на біль наплював.
І у вигуках: «СЛАВА ГЕРОЯМ!»
Ніби частку себе віддавав.
Ти не перший і ти не останній.
В забуття ти не зникнеш навік.
Не затягнуться в серці всі рани.
Не повернеться в молодість вік.
Та у полум'ї, в криках цих лютих
Ти зумів правоту відстоять.
– СЛАВА НАЦІЇ!
Люди, гей, люди,
Будьмо гідні їй серце віддять!

ВОНИ ПОСНУЛИ, ДОНЮ...

Ішла війна.
Вогонь палав у місті.
І батько мій, як і усі, пішов.
Солдатом став.
І став неначе вищим.
Прийшла війна, уже, на жаль, прийшла.
І голод був, розсіяна недоля:
І хвора я,
І матері не жить.
Ішли ми в світ.
І п'яне вулиць горе,
Де всюди було тисячі солдат.
– Чому вони лежать, неначе мертві,
чому вони не йдуть нас захищать,
О, мамо рідна?
– Ой, тихше, доню, тихше.
Вони поснули, доню...
Їм не встать.

Віктор ШУПЕР,
м. Рівне

* * *

Ми – це крок у завтрашній день.
Ми – це наше прийдешне «завтра»,
дивний світ божевільних пісень,
вічна й негаснуча, сонцем запалена ватра.

Руки міцні і легко тримають лук,
стріл так багато, хоч цілей, здається,
не менше.

Спалений список всіх особистих заслуг –
новий складаємо разом – не вперше.

Всі в безкінечність – вперед, вперед і вперед,
наче кидок у життя буревії бурхливі.
Дихає світ напругою тисяч рук,
всі – Боже-вільні, хто прагне втілити мрії.

20.05.2013 р.

*Анатолій ЩУР,
с. Літвиця Рівненської області*

НЕБЕСНА СОТНЯ

Їм амуніції не треба,
Хоч не закінчилась зима.
Сьогодні Сотня йде на небо,
Без командира йде, сама.

На небі хмари – розйдіться,
Весна іще не почалась.
Всі на Майдані – розступіться,
Щоб Сотня в небо піднялась.

Земну покинувши родину,
Вони ідуть в останню путь.
За честь, за волю, за Україну
Ідуть, щоб Богу присягнуть!

Веде їх всіх незламна віра
І торжество великих діл.
Тепер їм там за командира
Буде Архангел Михаїл.

Не плач і не ридай, родино,
Хоч біль ніколи не пройде.
Пишайся, ненько Україно, –
Найкраща Сотня в небо йде!

Олена ЗАХАРЧЕНКО,
м. Київ

ФОНТАН З ДІВЧИНКОЮ

Мені снився місток. Місток над річкою, в річці були лілії, по берегах – очерет. Місток був на дерев'яних палях, без поручнів, кривий місток, що стогнав під ногами. Я йшла, дивилась у темну воду і боялась, що дошки місточка проваляться, а мені конче треба було дійти до отого фонтану з дівчинкою, що на початку Пейзажної алеї... і вони таки провалились – я впала в теплу мутну воду, в рот мені полізла якась ряска... і прокинулась.

В рот мені ліз край хустки, я прокинулась у квартирі свого колишнього хлопця, дурного-Олеся-зі Львова. Вчора, як я бігала в паніці по вулиці, він зловив мене і забрав до себе ночувати: вчора не працювало метро, не працювали банкомати, в магазинах були страшні черги, і люди гребли з полиць усе, що бачили, таксі не викликалося, жодне таксі не викликалося, навіть за найбільші гроші, а грошей в мене не було, бо не працювали банкомати.

«От ваша революція!» – кричала я Олесю-зі Львова.

«Від піарниці компартії іншого і не дочекаєшся!» – реготав Олесь-зі Львова.

Олесь був дизайнером. Уся його київська квартира закидана якимось мотлохом, картини стоять біля стіни. Явилася з-під хустки і сіла ті картини перегортати, поки він не бачив. Вони були без рам і недомальовані.

Щось дзенькнуло, впало на підлогу – лежало на одній з картин – така собі прямокутна залізячка з ланцюжком, на ній було написано Олесеве прізвище, група крові, ще якісь букви...

«Це що?» – пішла я на кухню, несучи залізячку в жмені.

Але на кухні якась чужа дівуля замахала на мене руками, знаками показуючи, що Олесь спить і його не можна будити. Він лежав на кухонному диванчику. Я злякалась – в нього було таке бліде обличчя, підійшовши, побачила, що голова в нього розбита, кров, злипле волосся, – вчора цього не було. Значить, він ходив кудись вночі... їздив кудись – на Майдан, відбивати штурм, на ту їхню революцію, точно! Я злякано глянула на дівулю – вона все розмахувала руками, дико блискала очима і показувала, щоб я краще йшла до кімнати і не заважала тут.

Я пішла.

Дівуля була червонощока, обвітрена, якась неохайна, одяг несвіжий, потертий, старий, посічене волосся давно немите, нігті чорні, обламані, руки за grubілі, пальці від холоду шорсткі. Я думала – що вона тут робить? Що вона робить в Олесевій хаті? Хто вона йому? Така недоречна серед недомальованих картин і цього артистичного мотлоху.

«Ти хто така? – спитала я її. – Чого ти тут розпоряджаєшся?»

«Я волонтер, – відповіла дівчина. – Він не може йти до лікарні, я привезла його і досі не можу піти – йому гіршає».

«Де він був?»

«На Майдані. Вчора був штурм, думали – нам кінець. Страшне, що робилось. Під ранок відбилися тільки. Ти його дівчина?»

«Ні».

«Сестра? Родичка?»

«Ні. Просто друг».

«Ясно, – сказала вона, – Кажуть, що метродосі не працює. Кругом затори. Ти зможеш терміново передати на Майдан оце? – вона дістала якийсь згорток з рюкзака, – Оце треба передати пані Оксані з медичної служби, це... це... це ліки».

Ліки – ага.

«Знеболююче. Для поранених, – пояснила вона, дивлячись прямо в очі, – Сама розумієш, як важко було добути».

«Ну так і йди. Я з ним посиджу».

«Я не можу піти – ти не бачиш? Ти медсестра, що така розумна?»

Я помовчала, мнучи в руці ту залізячку, що знайшла між картин.

«То виклич йому швидку. Як все так погано».

«Ти вчорашня? Яка швидка? Вгадай, куди його заберуть? По лікарнях наші чергують, щоб хлопців не забирали беркути, щоб не били... а тут додому кликати? Збігай на Майдан, тобі що, важко?»

«Мені на роботу...»

«Блін! Яка робота сьогодні?»

«Бо ви довели...» – буркнула я, але так, щоб вона не чула. Мені було страшно їхати на Майдан.

Я була взута в чоботи на шпильках – як іще ходять в офіс хороші піарниці? Я доїхала до універмагу «Україна» і вийшла там. Універмаг стояв тихий і двері не відчинялись, люди не заходили і не виходили. Я подивилась на круглий цирк напроти універмагу, зітхнула і пішла вгору по проспекту... «Бліііін, – думала я, – зараз мене перестріне міліція, обшукає, знайде в сумці ці... ліки... і буде мені хана». Спершу думала тільки так. Потім стала думати, що, можливо, мені й нема вже сенсу йти на Майдан – там уже всіх розігнали, зачищають останніх, ще і я підлечу... Я вирішила, що повернусь, як тільки побачу людей, що біжать мені назустріч. Я не могла сама собі повірити, що погодилась туди йти – бліііін, я їх зневажала за те, що вони мутять воду, заважають жити, закидали Майдан сміттям, я стала їх зневажати з самого першого грудня – до того я їм співчувала. Я ходила на той студентський майдан, де співала Руслана, мені подобалось, як там безтолково і весело. Коли його розігнали, я злякалась, але моя начальниця, людина, яку я дуже поважаю ще з часів інституту, – я вчилась в Інституті журналістики Університету Шевченка, а вона була моєю улюбленою викладачкою, я потім у неї диплом писала, а потім вона взяла мене до себе на роботу, бо працювала головною піарщицею в комуністів, то і мене у відділ узяла. Так от, я прийшла до неї попити чайку – ми з деякими дівками-хлопцями часом з нею чай пили, і я стала розказувати і співчувати, а вона мені тоді сказала:

«Не переживай так за них. Бо там – гроші Америки. Там американський інтерес».

Я заперечила, що там була.

«Я маю кращі джерела, – сказала вона, – це проект Америки».

Я повірила в її джерела. Вона завжди знала набагато більше, ніж всі ми.

«Дурять дурням голови», – сказала вона. І ще запропонувала, щоб я сама все логічно обдумала і зробила свої висновки. Я обдумала і вирішила, що очі мої мені збрехали.

Я якраз підходила до повороту на вокзал, коли задзвонив телефон.

«Ти на роботі?» – спитала мене наша секретарка. Я її послала в умі, а вголос пояснила, що мене сьогодні не буде, бо я ... прихворіла трохи. Тут я почула крики секретарчиної дитини і зрозуміла, що вона теж вдома сидить і просто робить строгий вигляд. Секретарка зрозуміла, що попалась, і скоренько завершила розмову.

Тим часом з повороту на вокзал вийшли з десятка два суворих чоловіків з рюкзаками. Вони розглядались так, як то бувають тут рідко чи вперше прийшли, і балакали занадто голосно.

Тут я помітила, що бомж у шапці і широкому затасканому кожусі відклеївся від паркану ботанічного саду і поплівся слідом за ними, але перед тим, як поплестись, він швидко оглянув вулицю розумними ясними очима, і я його впізнала – то був наш райтер.

А райтер наш – це окремий абзац. Якщо Олесь – був моїм минулим, то райтер, цілком можливо, – моїм майбутнім. Тому я так одразу його впізнала, навіть у бомжацькому кожусі, а він впізнав мене. Але я здивувалась і зраділа, а він – здивувався і дуже не зрадів. Відстав від тих, за ким ішов, привалився знов до паркану, і я підійшла до нього.

«Що ти тут робиш? – спитав мене райтер, я стала придумувати, що б збрехати, але він не чекав відповіді, – Слухай, треба, щоб ти мені допомогла. Добре?»

Коли майбутнє просить допомоги, то ясно, що зі шкури вилізеш. Але те, що він мене попросив зробити, – то вже справді було занадто. Я йшла і думала, що тепер мені точно капут. Він пояснив, що «мобільна мережа лежить», що треба передати якісь важливі фотографії в Нацбанк (чого – туди?), і дав мені свій телефон та велів занести на третій поверх у якусь там кімнату. Національний банк! Вулиця Інститутська! Для того, щоб туди пройти, треба буде минути багато кордонів Беркуту, котрі нікого не пропускають. І я мусила сама придумати, як мені їх обійти, бо він нікого там не знав. Він мусив оце передати, але мережа лягла, а це важливо, – там їхні командири, розумієш? В Нацбанку цього дуже чекають, і ти мусиш зрозуміти, що доля цієї битви на Майдані, що доля країни залежить від тебе зараз, – сказав він.

Ще в сумці в мене лежало знеболювальне, наркотики, для Майдану, але я точно не знала, чи там, на Майдані, ще є ті люди, що цього чекають, і чи варто?

У Володимирському соборі дзвонили усі дзвони.

З лікарні напроти вийшли хворі діди, стояли, слухали дзвони, і очі в них були без виразу, застигли.

Ті діди, дзвони, очі – все те похитнуло мене в бік минулого, мені подумалось про тих поранених і помираючих, що кричать від болю десь у підпільній лікарні, бо в справжню їм їхати небезпечно, про тих волонтерів у білих халатах, що чекають на мою наркоту... але майбутнє моє було не з ними.

Біля Бесарабської площі стояла барикада. В прохід сунули люди. Багато дівчат з квітами. Я подумала, що вони несуть квіти тим, хто вчора загинув, і спинилась, але тільки на секунду – нема часу, нема часу, там, в урядовому кварталі, чекають на важливу інформацію.

Я піднялась по Круглоуніверситетській і вперлась у високий свіжий мур з важких бетонних блоків, якими вона була наглухо перегороджена. Тоді я обійшла, вийшла на Шовковичну і стала проходити кордони Беркуту.

Перший кордон мене дуже злякав, я боялась, що далі мене не пустять. Вони поставили перед собою щити, казали, що то не Беркут, а Внутрішні війська, але я не розбиралась. От вони стояли і дивились через шоломи, я обережно і тихо запитала, чи ніяк не можна пройти. Беркут мені не відповів, тільки ткнув рукою на їхнього старшого.

«Мені пройти... – сказала я, – будь ласка...»

«Куди? Нащо?» – грубо спитав він.

«Я там живу... – збрехала я, бо боялась, що моя історія з важливою інформацією занадто секретна, – На вулиці Інститутській...»

Він уважно подивився на мене. Я – на нього.

«Йди», – і кивнув.

Тоді один із тих, що стяли, відвів щит, щоб я пройшла, і закрив прохід одразу за мною.

Я пройшла ще три кордони, поки вийшла на Інститутську. Одного разу мене не хотіли пропустити, вимагаючи паспорт, довелося вигадати, що мені он в цей двір. Код, що відкриває ворота, набрала правильно – в тому дворі був дитячий садок, куди ходила мала нашої секретарки, я її один раз забирала. От і згодилось.

Пройшовши через двір, вийшла на вулицю. Липки виглядали перелякано, на дорозі стояли обгорілі машини, розбиті будки, де колись сиділа міліція. Вікна магазинів, ресторанів, банків на перших поверхах – забиті дерев'яними щитами, і на тротуарі стружка від щитів... видно, де їх обрізали... ще на тротуарі іноді – обривки одягу, вудилища і розбиті, чорні, обгорілі пляшки з-під «коктейлю Молотова».

На повороті на Інститутську я пройшла останній кордон і опиналася в тилу битви. Тут будинки були чорними, закопченими, косо впоперек вулиці стояли спалені автобуси, вантажівки. На тротуарах – розібрана плитка, на асфальті, на залишках плитки, на землі, стоптаний і мокрій, деінде виднілися криваві плями. Мені здавалось, що я йду по крові, що черевики в мене мокрі від

крові мертвих, вчора вбитих тут людей... Я спинилась... Я задихалась від страху.

«Чо таке? – штовхнув мене хтось. – Проходимо, проходимо...»

Колона беркутівців не строєм, підбігом, але тримаючи колону, прямувала вулицею. Я пропустила їх, притиснувшись до стіни. Напроти мене, прямо на блоках, що лишились від перегороджування вулиці, сиділи і відпочивали десятки три таких самих, познімавши шоломи. Мирно пили чай, реготали...

Нацбанк був порожній і замкнений. Я пошарпала двері, а тоді згадала, що службовці ходять іншими дверима, не парадними. Знайшла їх – вони були відчинені, а за ними нікого не було... ніхто не сидів у будці, не перевіряв, хто йде. Тут було порожньо... страшно... Мені дуже хотілось покласти на сходи його телефон, для очистки совісті, і побігти геть, так швидко, як дозволяють чоботи на високій шпильці.

Я піднялася сходами нагору, минаючи якісь порожні поверхи, поки на верхньому не спинилась від жаху – там у коридорі стояли рушниці. Довгі, страшні. Самі по собі стояли. В мене ноги помліли, боялась навіть тікати, тільки невідривно дивилась на рушниці. Не могла зрозуміти, для чого вони, тільки бачила, що тут війна, тут вбивають і вбиватимуть людей.

Почула – гупнули двері, і раптом у вухах мені ожили інші звуки – я зрозуміла, що на цьому поверсі таки триває якесь напружене ділове життя. Хтось ходив, дзвонив. Віддавав команди. По коридору прямо до мене ішов чоловік.

«Что вы здесь делаете?» – спитав мене мирно і спокійно.

Я, з переляку, російською пояснила, що маю передати інформацію.

«Ага... А кому?» – спитав він.

Я сказала, що не знаю.

Він тоді попросив показати мій пропуск, щоб там глянути щось, але в мене не було.

«Беспорядок! – сказав не сердито, а заклопотано сам собі, – Кто попало ходит! Ану, что там, покажите...»

Зараз мене поволочуть кудись, як всіх, про кого писали, що їх крали беркути і катували в лісі, зараз мене обшукають, знайдуть наркоту, зараз вони мене будуть довго і боляче бити, випитуючи, звідки я це взяла і куди несучу... Бігом тикнула йому телефон і пояснила, що мережа лежить, що райтер там мав щось передати.

«А, да! – сказав чоловік і глянув на мене більш уважно, навіть усміхнувся – Чего такая напуганая? Не бойся, уже скоро всему конец. Уже совсем скоро».

Він ще раз посміхнувся, сховав телефон.

Я вийшла звідти, і тільки на вулиці – на цій вулиці, залитій кров'ю, пропахлій димом, – відчула, як там, в банку, було страшно, – там сидить сама смерть, ділова, працюовита, ввічлива, спокійна.

Як уві сні, я спускалась униз, на Майдан, через тил війни, повз чиєсь мертве тіло, прикрите куфайкою. Той, хто йшов мені назустріч, поступився, мене пропускаючи, і переступив через ноги мертвого. Потім я знов підійшла до чорних

кордонів беркута але тепер я виходила – мене спокійно пропускали, ніхто нічого не питав, аж мені здалось, що я йду на роботу – спокійно йду, щоб сісти на метро, яке не ходить, йду акуратна і охайна у своїх справах... руїнами Хрещатика, і якась вища за уявлення, тверда, міцна буденність не може зруйнуватись нічим, навіть пожежами і війною. Не знаю, як опинилась аж за обгорілою стелою, тільки чогось пальто моє було вогке – там, біля «Глобуса», працював водомет фонтаном вгору, напевне, на пальто мені налетіло водяного пилу. Отупіло стояла і дивилась, як по Майдану ходять люди. Одні тягли і котили шини, інші нарізали бутерброди, дівчата несли кудись червоні гвоздики по дві в руці, двоє хлопців-студентів мішали коктейлі Молотова, хтось кришив пінопласт, ціла велика купа жінок, бабусь і дідів розбирала бруківку і складала у мішки. Між цих усіх зайнятих різними справами людей весь час хтось кудись ішов, усі були дуже заклопотані і спокійні. Я дивилась, як усі вони спокійно щось роблять, і відчувала, як пригасає в мені паніка і дике бажання кинутись геть із цього міста, з цієї країни, залізти під ліжку, забути тишу Липок, кров, зброю в Нацбанку. Зброю, яка чекає свого часу і своїх жертв. Отих самих командирів, дані про яких я їм занесла.

Хтось попросив мене відійти, я відійшла, на щось вилізла, даючи дорогу, оглянувшись і виявила, що стою на барикаді, а за мною, аж до Європейської площі – не вулиця, а купа обгорілого мотлоху, багаття, дим, сміття, якісь люди

в яскравих помаранчевих касках бігають по тому мотлоху, щось ворущать, перевертають. Підтягли шини і стали кидати їх кудись із барикади.

«А, щось погано горить», – сказав хтось поруч, підпалив пляшку з коктейлем, вклав її в шину і кинув подалі. Гухнуло. «О, бач?» – весело спитав мене той, що це робив, і засміявся.

За димом було видно щити – там теж стояли беркутівці.

В когось поруч нереально спокійно і буденно подзвонив телефон.

І я згадала, що маю ж віддати наркоту.... Тобто, ліки.

Кордонів тут не було. Але ніхто толком нічого не знав – майже всі прибігли тільки зараз і самі розбирались, де тут що і де тут хто. Нарешті мене відіслали до Михайлівського собору, ніби там медики, може, там і пані Оксана (а яка? – перепитував кожен, але я не знала, та і вони не знали теж).

У кутку широкого соборного двору біля стіни церкви пару дівчат балакали між собою, біля сходів щось робили з торбами десятків волонтерів. Я побачила священика в касці і спитала, де мені шукати пані Оксану. А яку? – спитав він і повів мене до волонтерів. Я описала дівчатам Олесеву доглядальницю, пораненого хлопця і де він живе, і вони нарешті згадали, хто його повіз (А це ж Марта!), і зрозуміли, яка саме пані Оксана потрібна. Одна з дівоч побігла її шукати.

Я стояла, чекала і дивилась, як біля церкви волонтери сортували ліки – розкладали все принесене людьми. Хтось із порожньою коробкою

обходив волонтерів – «мені перекис давайте», і всі шукали в принесених торбах перекис, кидали її в коробку, за нею йшов хтось інший, просив щось інше, я не почула, далі – ще.

«Он вона!» – сказала дівка, що бігала за пані Оксаною, і в мене нарешті забрали наркотику і подякували.

Коли я вийшла за ворота собору, вже був пізній вечір, стемніло... На площі паркувались машини, з машин виходили люди, витягали по два пакети – з їжею і з ліками, несли їх до собору. Зараз їх, напевне, будуть сортувати.

Хтось десь кричав – хлопець, одягнутий по-спортивному, як тітушка, з розбитою головою, не хотів іти в собор, боявся, що битимуть. Його переконували, що там не страшно, що йому треба перев'язати голову, зупинити кров...

Та, що тримала тітушку за руки, здалась мені знайомою – ну так, це ж та ранкова дівуля, що мала доглядати там Олеся.

«Марто! – гукнула до неї і вона обернулась, – А що Олесь?»

«Він пішов! – відповіла, не відпускаючи тітушку, – Він пішов, я не побачила коли! Думала, що він спить! – і знов повернулась до тітушки, – Там війна! Там війна! Не можна туди йти! Ви розумієте?»

Я тремтіла від холоду в мокрому пальті, всунула руки в кишені і намацала там щось холодне і залізне – пластинка з іменем, групою крові і якимись цифрами. Тепер вже не треба було прикидатись дуροю і не знати, що це таке – це, звичайно, був солдатський жетон Олеся. Зроб-

лений по-приколу чи серйозно... Він же пішов!
І не взяв жетон...

«У велику вітчизняну війну була така прикмета, що жетон – до нещастя. Їх намагались загубити, щоб не притягувати смерть», – сказав мені з глибини пам'яті чужий швидкий голос.

А луна свідомості повторювала – там війна, там війна... Знову війна... у нас війна...

Там стоять рушниці. Там оселилася смерть – ділова і спокійна.

Туди пішов Олесь.

І я заплакала.

Стало соромно, я швидко пішла до Львівської площі. Йшла, плакала, йшла і плакала. А назустріч мені рухалися люди, і кожен з них ніс по два великих пакети: в одному з них – їжа... а в іншому – ліки. Люди бачили, що я плачу, і не дивувались, і не відвертались.

Я звернула в двори через прохідну арку і вийшла на Пейзажну алею. Вгамувавши сльози, терла очі – не можна, не можна.... В когось поруч дзвонив телефон чужим дзвінком. Настирливо і довго, поки я не зрозуміла, що поруч нікогисінько – порожньо зовсім, а телефон з чужим дзвінком дзвонить в мене в кишені. Дістала його – це був той самий, що дав мені райтер... В банку з переляку я віддала свій...

Інформація... фотографії... їхні командири... довгі рушниці...

«А обійдетесь!» – сказала я телефону, і неквапом кинула його у той самий фонтан з дівчинкою. Я якраз до нього підійшла.

*Ірина МЕЛЬНИК,
с. Олександрія Рівненського району
Рівненської області*

УКРАЇНА – ПОНАД УСЕ

Була зима. Лютий. Пари відмінили. Це було круто. Поки всі збиралися у гамірному залі і планували розпорядок по скільки людей ітимуть в центр міста, я вирішив утекти додому. Хоча, вдома зараз би почали навантажувати складними запитаннями: «Чому так рано прийшов?», «Чому не був з групою?», «Чого не виконуєш домашнє?» і так далі – тому я вирішив потусуватись у чужому дворі на лавці. Спочатку я рубався в телефоні у танчики, але коли руки від холоду посиніли і пальці перестали ворушитись, заховав його в кишеню, вимкнув звук, щоб ніхто не турбував, і просто втикав на проїжджу частину, яка виднілась із-за рогу будинку. За комір задувало такі колючі краплі, що я втиснув голову в плечі й збоку, мабуть, здавався бомжем. Від снігу з дощем і бруду, яким мене облила вранішня маршрутка, моя куртка була на вигляд такою страшною, що ніхто б і не повірив, що це «фірма».

Я не знав, що робилося у центрі міста, лише час від часу чув якісь вигуки, крики, брязкіт. Коли гуркіт почувся дуже близько, я разом з натовпом попрямував у бік свого будинку – треба було вже показатися вдома, поїсти і виспатись. У колоні різних за віком людей навіть бачив декількох знайомих, проте на мене ніхто не зважав. На центральній вулиці дівчата в шапках з ба-

лабонами, схожі на сніговиків, зав'язували сині, жовті і чорні стрічки на гілки дерев і на паркани. Увесь відрізок дороги до моєї багатоповерхівки натовп голосно кричав: «Слава Україні!», «Разом і до кінця!», «Україна – понад усе!»... Коли я заходив у під'їзд, мене запримітили, і незнайомий вигукнув: «Малий, ми зараз до облради, наших підтримувати!» «Ага, щас буду, – пробелькотів я у відповідь, а про себе сказав: – Та пішли ви зі своєю облрадою й Україною...»

Вечір вдома був звичним, тільки батьки час від часу емоційно ділились враженнями (як і цілий тиждень поспіль), і я заснути не міг від тої ритмічної фрази, що почув на вулиці і тепер вона билася в грудях у такт із серцем: «Україна – понад усе».

Уранці в холі знову зібралась більшість студентів коледжу. Один однокласник махнув мені з вікна жестом, щоб ішов з групою. Показавши йому у відповідь нецензурну комбінацію з пальців, я пішов до аудиторії. Викладачі не відмічали відсутніх, і можна було йти тусити деінде, але після вчорашнього сидіння у чужому дворі мені зовсім не хотілось знову так мерзнути. Викладач після звичного пояснення нецікавих і незрозумілих для мене формул, запитав: «А ви не захотіли йти на мітинг?» – «Я, що схожий на те стадо баранів?! Я – індивід. Я особливий. Я не підтримую нікого. Мені добре так, як є, тож нічого міняти не хочу. Хочу вчитись», – нахабним голосом випалив кілька стандартних егоїстичних фраз у відповідь. Викладач здивовано подивився на мене, нагадав про мої двійки і не

здані лабораторні роботи, задав домашнє якесь там і вийшов з аудиторії. Насправді я не цікавився ні навчанням, ні політичною ситуацією, ні тим, чого, хто, куди і за що. Знайомий був з деякими новинами, які встиг уловити на слух від перехожих чи однокласників, коли виймав навушники. Але таке дуже рідко бувало. День минав, як завжди, нудно.

Після пар я подався додому. Пройшовши повз арку, щоб скоротити шлях, побачив компанію хлопців, які голосно викрикували всяку нецензурщину. Підійшовши ближче, я побачив, як двоє з компанії нагнулися над кимось і, вириваючи щось з рук, люто верещали: «Не хочеш нам віддавати, то жери, паскуда, свій прапор! Їдь у Київ і там з такими як ти, дебілами, пали скати, як нефіг що робити. Патріот... Віддай бігом цю шматку, бо зараз її тобі через вуха протягнемо!» Усі навколо були настільки в ажіотажі, що ніхто не мав жодного іншого почуття до особи, яка валялася на землі, крім ненависті і злоби. Я підійшов. Підвів брудного, закривавленого хлопця за комір куртки.

– Це мій прапор, а він, – я показав на постраждалого, – зі мною.

Я вивільнив блакитно-жовту тканину з рук одного з нападників, що тільки що намагався запихнути її до рота лежачому (ним виявився сусід поверхом вище), згорнув її вчетверо, відкрив його рюкзак, поклав туди стяг. Мені було плювати, чи зі мною таке ж зроблять, як із цим хлопцем, чи ще гірше, але відчув, що зараз я для нього – батько,

хоча був такого ж віку. Компанія провела нас поглядом. Те, що вони мене не злякалися – це без сумніву, але чому вони нас відпустили так просто, я не мав ні найменшого уявлення.

Чого вони тебе так? – запитав я, підводячи його до дверей квартири.

Бо Україна – понад усе, – прошепелявив він крізь дірки від вибитих зубів.

Їсти мені сьогодні не хотілось. Я сів за комп'ютер, поворушив мишкою, система зашуміла, спробував позакривати діалогові вікна, які вже хтозна скільки діб висять на робочому столі, вискочило повідомлення зі знайденим вірусом, жодна команда не відповідала, і комп'ютер сам перезавантажився.

Тієї ночі не міг заснути. Я заздрив своєму сусідові, його вивихнутій руці, вибитим зубам, його любові до України, його суспільній свідомості. І з цього моменту почалось моє власне перезавантаження. І найбільше щастя для мене сьогодні, що воно все ж почалось.

... Від того дня минуло ось вже кілька місяців.

У мені ніби почало всередині щось народжуватись. Я захотів знати, яка моя Батьківщина, відчути запах землі, по якій ступаю, дізнатися про людей, які зі мною поруч. Пригадав собі зі школи день, коли було проголошено незалежність України. Прочитав кілька статей щодо символіки, бо ніколи раніше не хотів цього знати. Зараз я не розумію достеменно, хто такий українець, але я буду знати і розкажу своїм дітям, навчусь боротись і відстоювати честь і славу моєї

країни. До найменшої ниточки відстежу, на-
здожену, дізнаюся, згадаю все те, що за минулі
роки випустив зі своєї голови і серця. Нехай на
сьогодні я знаю мало, але відчуваю, що Україна
в мені виростає, вона стає для мене понад усе.
Уперто знаю, що моє покоління буде підносити
її економіку, удосконалювати сільське gospodar-
ство, рухати вперед науку, освіту і культуру. Все
починається з перезавантаження кожного осо-
бисто. Я щасливий, що воно у мені відбулося.
Ось майже двадцять третя, у мене завтра пари,
ще треба доробити лабораторну на перездачу,
ще... Одяг назавтра підготовлений. Ось моя улю-
блена футболка зі словами Василя Чумака:

*«Пробудіться, орли сизі,
Славні козаченьки,
Заверніть колишню славу
України-неньки!».*

НЕБЕСНА СОТНЯ

Музика А. Пастушенка

Слова П. Велесика

Піднесено

Musical score system 1, piano accompaniment. Treble and bass staves with notes and rests.

Vocal line with lyrics: О, як Вкра - ї - ні вга - му -

Musical score system 2, piano accompaniment. Treble and bass staves with notes and rests.

Vocal line with lyrics: ви - - - ти біль, як вга - - - му - ви - ти не за -

Musical score system 3, piano accompaniment. Treble and bass staves with notes and rests.

Vocal line with lyrics: той - - - ні ра - - - - ти? Стрі -

Musical score system 4, piano accompaniment. Treble and bass staves with notes and rests.

ля - ли у без-зброй-них зі-ду-сіль, вми -

The first system of music features a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 2/4. The vocal line starts with a dotted quarter note 'ля', followed by eighth notes 'ли у без-зброй-них зі-ду-сіль', and ends with a dotted quarter note 'вми'.

ту єстрі-ля-ли у на-род ти-ра- - - - ни. Там

The second system continues the music. The vocal line has a dotted quarter note 'ту', followed by eighth notes 'єстрі-ля-ли у на-род ти-ра', and then a dotted quarter rest followed by a quarter note 'ни'. The piano accompaniment continues with a steady eighth-note pattern in the right hand.

стіль - - - ки го-ря і пла-чу. Й нуж-ди, що

The third system features a vocal line starting with a dotted quarter note 'стіль', followed by eighth notes '- - - ки го-ря і пла-чу'. The piano accompaniment has a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

аж зсм-ля го-то-ва зу- - - ни-ни- - - -

The fourth system shows the vocal line starting with a dotted quarter note 'аж', followed by eighth notes 'зсм-ля го-то-ва зу-'. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and block chords in the left hand.

тись. На всій пла - не - ті, на у - сі сві -

The first system of music features a vocal line in a soprano clef and piano accompaniment in grand staff. The vocal line begins with a half note followed by eighth notes. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

ти свіч - ки Май - да - ну бу - дуть вік го -

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a long note followed by eighth notes. The piano accompaniment maintains the eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

рі - - - - ти. Як з бо - лем тим, з шм го - рям жи - ти

The third system shows the vocal line with a long note and eighth notes. The piano accompaniment features a more complex right-hand part with chords and a bass line in the left hand.

нам, не за - гу - би - ти як у ду - шях

The fourth system concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a long note and eighth notes. The piano accompaniment features a complex right-hand part with chords and a bass line in the left hand.

ві - - - - ру?! Май - дан ри - да - с, бо сьо - год - ні

The first system of music features a vocal line in a single treble clef and piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The vocal line begins with a whole note, followed by quarter notes. The piano accompaniment consists of eighth-note chords in the right hand and a simple bass line in the left hand.

там Не - бес - на Сог - ня під - лі - те у

The second system continues the musical piece. The vocal line has a long note with a slur, followed by quarter notes. The piano accompaniment features a more active right hand with eighth-note chords and a steady bass line.

ви - - - - рій. Ге - ро - ям жи - ти, жи - ти ло - між

The third system shows the vocal line with a long note and quarter notes. The piano accompaniment includes a right hand with chords and a left hand with a walking bass line.

нас, во - ни у не - бо жу - рав - ля - ми

The fourth system concludes the page's music. The vocal line has a long note and quarter notes. The piano accompaniment features a right hand with chords and a left hand with a simple bass line.

ру - - - - - шть. По них завж-ди зві-ря-ти-мем наш

час і о-чи-па-ти бу-дем па-ні ду - пі.

О, як Україні вгамувати біль,
Як вгамувати незагойні рани?
Стріляли у беззбройних звідусіль,
Впритул стріляли у народ тирани.
Там стільки горя і плачу, й нужди,
Що аж земля готова зупинитись.
На всій планеті, на усі світи
Свічки Майдану будуть вік горіти.

Приспів:

Як з болем тим, з цим горем жити нам,
Не загубити як у душах віру?!
Майдан ридає, бо сьогодні там
Небесна Сотня відліта у вирій.
Героям жити, жити поміж нас,
Вони у небо журавлями рушать.
По них завжди звірятимем наш час
І очищати будем наші душі.

І матері голосять вдень і в ніч –
За скільки літ відплачеться те горе.
Чи на людській палітрі протиріч
Колись воно з душею відговорить?
Зібрався розпач тут з усіх країв,
Аж небеса розгойдує розпука.
Невже не чуєте? То не народ стоїть,
А України біль увесь і муки.

ЗМІСТ

Лідія Рибенко

Криваві пологи України-Руси3

Степан Бабій

Слава Тобі.....7

"Крають землю Донбасу..."8

"Каїне... Каїне..."8

Беркутам.....8

"Налетіли круки..."9

Олександр Берестяний

Колють безжально багнети10

Від святого Луки10

Вічність11

Небесна Сотня12

Плюс-мінус13

Галина Гнатюк

Майдан.....14

Ніна Дворницька

Лютий 2014 р.16

Неоніла Диб'як

Україні18

День Злуки 2014.....19

Небесна Сотня20

"Надто тендітна..."21

"Дніпро вжахнувся..."21

"Гримить на сході..."22

Віншувальна23

Юлія Костюкевич

"Через п'ять тисяч літ..."	24
"Я не піду замість нього..."	24
"Божа Мати вночі розгортає життя..."	25

Олександра Комісарова

Проміжком	25
Сімнадцять!	26
"Дожилась Україна..."	27
"Мій проклятий нерв..."	28

Павел Кричевський

Небесной Сотне	29
Небесній Сотні. <i>Переклад Анатолія Криловця</i>	30

Володимир Лимаренко

Правый Сектор (<i>песня</i>)	31
"День незалежності настав..."	32
"Ставили ёлку для народа..."	33
"Витя-хам, верни Межгорье..."	34
"Спит малышка сладким крепким сном..."	35
"Отвернулись люди от Бога..."	36

Анна Лимич

Євромайдан	37
Кривава субота	38
Беркут	38
Рік Коня	39
Співучий глухар	40
Героям слава	41
Народ	42
Не плач, Вкраїно...	43
"Спустилась знову з-під зірок..."	43

Крим	44
Голуби.....	45
Конклав по-кримському	46
Дерева на Інститутській.....	48
Війна на Сході.....	49
Друга Сотня... ..	49
Липень, як грудень... ..	50
Небо	51
Янголи.....	51

Валентина Люлич

Майже весна	53
-------------------	----

Василь Лящук

"Жасмином пахне весняний Почаїв..."	54
"Звичайній людині..."	55
"Майдану стяг..."	55

Олександра-Ксенія Медвідь

Моє неемігрантське.....	56
Воля.....	57
"Не вбивайте Україну, діти..."	58
Суспільні барикади	58

Ірина Мельник

Кожен з нас – поет.....	59
Перебудемо, рідна	59

Галина Олійник

Мій светрик пахне димом барикад.....	60
"Михайлівський на сполох б'є дзвонами..."	61
"На майдані до загину..."	62

Любов Пшенична

"Осколки надій чи уламок крила?.."63

Олексій Рувняк

"Схилилась берізка над обеліском..."63

"Світе, світе..."64

Роман Сагайчук

"А ми, здавалося б..."65

Вікторія Самчук

Загиблим на Майдані66

"Скільки люду треба приректи?.."66

Німа Україна67

Молитва68

Іван Сидорчик

"А Україна все на роздоріжжі..."69

"Майдан вимагає люстрації..."69

"Скільки віку..."70

"Стояти Майдану, стояти!..."71

Михайло Степанюк

"Щодня російським окупантам..."71

"Заплакав світ..."74

"З молитвою до Тебе, Боже..."74

"Бікфордів шнур запалено в Криму..."75

"Мов голку у копиці сіна..."75

"Сотня півчих і писак..."76

Мабуть, найнікчемнішому з усіх президентів.....76

Микола Тимчак

Тітушкам-яничарам77

"Прадавній розпроданий Київ..."78

"Ляпіс Трубецкой"

Воїни світла. *Переклад Вікторії Климентовської* 80

Григорій Царик

"Молитвою Віри сердець..." 81

"Болить нестерпуче..." 81

"Із глибин німих тисячоліть..." 82

Анастасія Швед

Небесна Сотня 83

Вони послули, доню... 84

Віктор Шупер

"Ми – це крок у завтрашній день..." 85

Анатолій Щур

Небесна Сотня 86

Олена Захарченко

Фонтан з дівчинкою 87

Ірина Мельник

Україна – понад усе 101

Петро Велесик, Андрій Пастушенко

Небесна Сотня (*пісня*) 106

Літературно-художнє видання

МАЙДАН. ВІЙНА

Збірник

Упорядник
Лідія Рибенко

Редактор – Неоніла Диб'як
Технічний редактор – Віталій Власюк
Художник – Юрій Журавель

Підписано до друку 31.07.2014 р. Формат 84x100/32. Папір офсет.
Гарнітура «Когіппа». Друк офсет. Ум. друк. арк. 5,75. Наклад 200 пр. Зам. 25.

Видавництво «Волинські береги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi@mail15.com

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва «Волинські береги».